

LLUCMAJOR

de pinte en ample

Gener 1991 - N.º 108 - 125 Ptes.

COMENCEN LES OBRES:

Son Noguera, Polígon Industrial
So N'Antem, Carrer del Golf

S'ESTALELLA, MOMENT DECISIU

T&M

Software

Programes

Comptabilitat

Facturació

Stocks

Tallers

Programació

a mida

Compatible XT des de 99.000 pts

AT-12 20 Mb des de 181.900 pts

386-SX 20 Mb des de 239.000 pts

OFERTA

Programes de facturació
i comptabilitat

Ordinador AT 20 Mb

Impresora Panasonic

Tot per 400.000 pts.

C. Major 171 Lluçmajor Tel. 66.17.15

605

PEUGEOT

LA GRAN CREACIÓ

Tallers MARINA

Joan Ramon
PEUGEOT - TALBOT

Agent Oficial

C/. Marina, 104 - Tel. 66 05 21
Exposició i Venda: Ronda Migjorn, 80
LLUCMAJOR

Revista mensual
Dep. Leg. PM-350-1.981
Any X

EDITA:
Obra Cultural Balear de
Lluçmajor

INFORMACIÓ I
PUBLICITAT:
C/ Bisbe Taixaquot, 105
(Lluçmajor)

DIRIGEIX:
Catalina Font

COL·LABOREN:

Joana Artigues
Ignasi Barceló
Miquel Barceló
Miquel Bezares
Lucia Caldés
Francina Capellà
Miquel Cardell
Sebastià Cardell
Joan Clar
Joan Contestí
Bartomeu Font
Joana Font
Damià Fullana
Antoni Garau
Catalina Garau
Joan B. Garau
Maties Garcías
Miquel Janer
Coloma Julià
Antoni Llompart
Margalida Martín
Miquel Mascaró
Margalida Mut
Maties Mut
Miquel Mut
Guillem Oliver
Jaume Oliver
Margalida Palou
Andrea Puig
Nanda Ramon
Sebastià Rubí
Jaume Salvà
Josep Sacarés
Miquel Sbert
Tomeu Sbert
Catalina Serra
Jerònia Socias
Joan Socias
Gabriel Thomàs
Arnau Tomàs
Jeroni Tomàs
Pere F. Torrens
Antoni Vadell
Francesc Verdera

SECCIÓ ESPORTIVA:

Coordinador:
Joan Quintana
Col·laboren:
Joan Jaume
Jaume Manresa

FOTOGRAFIES:

M. Clar
Fotos Fermin
C. Julià
Mut Fotos
Antoni Monserrat
Antoni Oliver

IMPRIMEIX:
Informacions Llevant S.A.

El pensament de la
Revista s'expressa només
a través de l'Editorial.

Aparcament de vehicles i infraccions poc exemplars

Un dels greus problemes quotidians de la societat contemporània és l'excessiva circulació de vehicles i les seqüeles que se'n deriven. Hem optat per un model de transport basat en l'ús i abús de cotxe privat i ara en pagam un fòtmer de conseqüències. L'aclaparadora llista de víctimes mortals que setmanalment cobren les carreteres és la més convulsiva mostra del mal ús del cotxe, però no l'única.

A hores d'ara, la ingrata tasca de deixar estacionat el vehicle en un espai saturat afecta no només les grans urbs, sinó sovint s'estén per tots els racons on arriba el cotxe. Moltes de vegades el problema s'agruja per les dosis d'insolidaritat i la tendència al mínim esforç que practiquen els usuaris. Lluçmajor, especialment en dies de mercat i en el centre de la població, pateix també les mancances d'aparcament a la mida de tots els gustos i possibilitats. De s'Arenal, amb carrers estrets i activitat intensa, ja no cal ni parlar-ne.

No ha arribat encara (i esperem que no calgui) el moment d'establir mesures extremes com les que s'apliquen en algunes ciutats amb àrees d'aparcament sobresaturades: estacionament a temps limitat, abonament per l'ocupació de la via pública, increment de les

mesures coercitives, etc. Així i tot, ja ve d'enrera la regulació oficial d'un mínim d'ordre en l'aparcament, expressat a través d'un repertori de senyals ben conegudes. Tan conegudes com sovint poc respectades per alguns conciutadans o visitants que només atenen les seves apatències particulars.

Citarem només dos exemples d'abús. El primer és la infracció d'aparcament en un espai estret i molt transitat com és el que hi ha entre el carrer del Vall i la plaça. L'altre problema és la Plaça mateixa, on també n'hi ha que s'agraden d'aparcament on els ve en gana i no respecten ni l'espai de davant l'Ajuntament ni els passos de vianants ni la parada de taxis ni els trams de càrrega i descàrrega. Especialment greu i poc edificant és que qualche regidor sigui algun dels més recalitrants i ostensibles infractors d'aquestes normes.

Les solucions hauran de venir per la presa de consciència dels conciutadans, però mentre aquesta encara no sigui madura hi haurà d'ajudar la intervenció de la força pública. Ara bé, aquesta ha de sebre amb claredat quina és la meua missió i ningú no li ha d'impedir que sigui l'element exemplar i educatiu per al qual ha estat creada i és pagada.

Plenari de l'Ajuntament

Sessió plenària del dia 31-12-1990

Aprovat en el darrer ple de l'any 1990

Quatre Piscines a Lluçmajor i Moltes Obres a S'Arenal

El Plenari Ordinari de l'Ajuntament de Lluçmajor reglamentat per celebrar-lo el darrer dilluns de cada mes, com que coincidia amb el darrer dilluns de cada mes, com que coincidia amb el darrer dia de l'any, va ser celebrat el matí amb caràcter extraordinari, la qual cosa va motivar la primera protesta de Rabasco, que va argumentar que amb això se suprimia el capítol de precs i qüestions, avantposant el truí de cap d'any als interessos del poble.

Entre els acords més importants, figuren la realització d'obres per a aquest any 1991, com són la construcció de quatre piscines al Camp Municipal d'Esports de Lluçmajor, la urbanització de part del Polígon Industrial de Son Noguera i, a S'Arenal, obres d'embelliment i infraestructura per un muntant de més de 400 milions de ptes. com les del carrer Miramar, enllumenat públic en llocs peatonals i zona verda de nova creació; perllongació dels carrers de Sant Bartomeu i Dragonera, amb els corresponents serveis de recollida d'aigües residuals, obra de calçada peatonal per l'antiga via fèrria, revisió i dotació de voravives, i pavi-

mentació asfàltica dels carrers així com l'adjudicació definitiva de l'obra de tractament d'espai lliure destinat a parc urbà, entre d'altres.

No obstant això, es va deixar sobre la taula l'ampliació de les voravives del carrer de Sant Cristòfol, perquè no s'ha arribat a cap acord amb el propietari dels terrenys necessaris, i va ser suspesa també la licitació de l'obra de perllongació del carrer Marineta, pendent de l'expropiació de solars i aplicació de contribucions especials.

«QUE ELS RESPONSABLES PAGUIN ELS PREJUDICIS»

No tots aquests acords es prengueren per unanimitat. L'oposició del Grup Popular va condicionar el seu vot afirmatiu de les quatre piscines a l'espera del sol·licitat informe sobre el valor catastral de les finques adquirides, i varen considerar que s'han comprat a un preu excessiu. Quant a les obres de S'Arenal, Joan Miquel va posar en dubte l'existència de la documentació necessària per començar-les i va expo-

sar que els perjudicis que podien ocasionar haurien de córrer a càrrec dels regidors que votassin afirmativament a la posada en marxa de les obres projectades. Tomàs Garcias, el president de la Comissió d'Urbanisme, va ser el primer que va acceptar aquesta responsabilitat i va afirmar que totes tendran la documentació en regla.

EL NOM DEL CARRER «EJERCITO ESPAÑOL», SUPRIMIT

L'aprovació de canvi de noms en alguns carrers de S'Arenal i urbanitzacions de la costa, proposat pel regidor de Cultura, Maties Garcias, va tenir l'oposició del Sr. Rabasco quant a la supressió del carrer «Ejército Español» pel de «Trencadors de marès». Va dir Rabasco que no tenia res a dir en contra dels «Trencadors», que varen ser els fundadors de S'Arenal, i per això, són mereixedors d'un carrer o d'un monument, però «no a costa de suprimir el nom de «Ejército Español» que és una institució digna de respecte.

Arnau Tomàs

CENTRE DE PREPARACIÓ MATERNAL ATÈS PER COMARES

Carrer Rigo, 73 - LLUCMAJOR.
Tel. 66 24 90 (Dimarts i Dijous horabaixa)
Tel. 66 17 98 (particular)

BANEAAMIENTO
CALEFACCION

GABRIEL OLIVER

INSTAL·LACIONS SANITÀRIES
CALEFACCIO
ENERGIA SOLAR

Exposició i Vendes: C/. Born, 2 - Tel. 66 06 52
Taller: Mellà, 26 - Tel. 66 16 37 - LLUCMAJOR

Morí Jaume Vidal Alcover

L'escriptor manacorí Jaume Vidal Alcover va morir el passat dia 2 a Barcelona de forma inesperada a 67 anys d'edat. Jaume Vidal, con a home de lletres ha contat gèneres diversos com la presa el teatre i la narrativa, facetes en les quals ha fet importants aportacions a la literatura en català. També ha treballat la traducció d'autors estrangers de la talla de M. Proust i alhora ha realitzat estudis d'investigació filològica i literària. Amant de la polèmica i discutidor divertit i apassionat, ha animat tertúlies i debats arreu dels Països Catalans, cosa que l'ha convertit en un escriptor conegut i popular. Igualment, ha col·laborat assíduament a la premsa mallorquina i catalana, sovint cercant un cert to provocador en els seus articles. Professionalment ha exercit de professor universitari a Tarragona fins a la seva jubilació, esclevinguda fa tres anys.

En relació a Lluçmajor cal citar que J. Vidal, sempre disposat a col·laborar desinteressadament allà on li demanaven ajuda va participar

(juntament amb la seva companya Maria Aurèlia Capmany) en el llibre **Maria Antònia Salvà, 25 anys després**, editat l'any 1983 per l'obra cultural Balear. També, més recentment, l'any va pronunciar la conferència **La poesia casolana de Maria**

Antònia Salvà editada posteriorment per l'Ajuntament a la col·lecció «Papers de d'Allapassa». A més a més, desde fa anys, Jaume Vidal era subscriptor d'aquesta revista. Com a anècdota.

Aina Ramis rep el xec de cent mil pessetes de mans de Llorenç Clar, delegat de «Sa Nostra», a Lluçmajor, premi corresponent al sorteig entre clients de les Caixes de la Federació Balear («Sa Nostra» i «Colonya»)

Bon Nadal a s'Estalella

Els escolars de Llucmajor feliciten Felicià Fuster

Tres-cents escolars llucmajorers han enviat altres tantes targetes per felicitar les festes de Nadal al president del grup ENDESA, Felicià Fuster. Fuster és el primer responsable d'un grup d'empreses públiques del sector de les elèctriques, ENDESA, que inclou la mallorquina GESA.

Els nins, amb quatre anys els més petits i catorze els majors, cursen els estudis d'EGB a les escoles de la vila. Tots han il·lustrat lliurement el tema comú de les targetes: S'Estalella. Els felicitadors han dibuixat la seva particular versió dels projectes que GESA fa sobre la possessió estanyolera: la central tèrmica i el port carboner. La imaginació dels al·lots carrega amb tintes ben negres el futur d'aquell indret, encara verge, del nostre terme.

Els escrits de les targetes no fan cap al·lusió a les demandes de protecció de S'Estalella que han expressat repetidament i clarament els llucmajorers. Però, si bé el text es limita a donar els molts d'anys al que podria arribar a ministre d'indústria, els dibuixos que il·lustren les felicitacions deixen ben clar el temor dels nostres veïns més joves a perdre per a sempre un dels escassos racons intactes de la costa marinenca.

No és la primera vegada que els nins i al·lots de Llucmajor agafen els llàpissos de colors per defensar s'Estalella. El passat dia de Sant Miquel s'exhibiren a plaça una cinquantena de murals reivindicatius dibuixats per nins i nines de la vila. Va ser un contrapunt precís al gran mural pictòric que dotze artistes mallorquins cediren aquell dia a la Coordinadora per a la Defensa de S'Estalella.

Si el correu no s'ha torbat més del que és a-normal per aquestes festes, el primer responsable de GESA haurà encetat l'any nou amb la certesa que els llucmajorers més joves miren també per una Mallorca digna i pel seu futur.

Exposició de dibuixos i pintures de Francesca Clar

La Delegació de l'Obra Cultural de Campos i la seva revista «Ressò» han organitzat una exposició de dibuixos i pintures de la llucmajorera Francesca Clar a la Sala de Cultura «SA NOSTRA» de Campos, del 29 de desembre al 9 de gener, la qual es podrà visitar els dissabtes de 19 a 21 hores i els diumenges de 11 a 13 hores i de 19 a 21 hores.

Francesca Clar i Vidal és llicenciada en Belles Arts (especialitat de Pintura) per la Universitat de Barcelona. Actualment compagina el treball docent amb la creació artística. Realitzà la primera exposició individual a la «Sala d'Exposicions de l'Obra Cultural de la Caixa de Pensions» de Ciutat, l'agost del 1988; aquesta és la seva segona exposició.

Enhorabona i endavant!

Asociació Cultural i Recreativa

Radio espigolera 95.5 F.M.

Cada setmana els oferim la següent programació:
DIVENDRES

A les 20'30 h: «Veni-vidi-vici» Programa musical que parla dels esports desconeguts amb Joan Josep Cànaves, Joan Guasp, Joan Salvà, Antoni Martínez i Damià Coll.

A les 22'30 h: Fi d'emissió.

DISSABTES

A les 10'00 h: «Juke Box». Programa musical amb Jaume Salvà, Joan Josep Pérez i la col·laboració de Josep Berrocal amb l'espai «Còmic Box», programa del món del còmic.

A les 12'00 h: «Espigolàndia» Programa infantil amb música, contes i el «Diver-concurs».

A les 13'00 h: «Llucmajor diu». Noticiari del nostre poble i «Coneguem els nostres veïns». Entrevista a gent de Llucmajor. Aquests tres programes amb Catalina Castell, Antònia Castell i Antoni Homar.

A les 15'00 h: «S'horabaixa és vostre» Programa «magazine» amb música, concursos i informació de cine, vídeo i televisió amb Sebastià Rigo i Sebastià Bonet.

A les 16'30 h: «Cafè amb música». Programa dedicat a música espanyola amb Joan Carles Mòjer i Llorenç Fullana.

A les 17'30 h: «Espigoler romàntic». Programa dedicat a la música romàntica amb Damià Fullana, Andreu Salvà, Salvador Fuster i Gaspar Valls.

A les 18'30 h: Fi d'emissió.

DIUMENGES

A les 09'00 h: Retransmissió en directe de la missa.

«Tems de poetes», organitzat per la xarxa de biblioteques de «La Caixa»

El dia 5 de febrer a les 19'30 tindrà lloc, al saló del Convent dels Pares Franciscans (C. Convent, 19) una representació poètica sobre els «Poemes a Nai» de Miquel Àngel Riera. L'espai intenta recrear un clima mediterrani, càlid i mallorquí. Els poemes seran recitats per Lluís Massanet i Pep Tosar, acompanyats per la guitarra de Joan Bibiloni.

El caràcter d'aquesta interessant representació permetrà acostar-nos la veu del poeta manacorí.

Jotul-Ca'n Janer, premi en el concurs de mostradors de Mallorca

Com altres anys, la PIME, amb el patrocini del Govern Balear ha organitzat un concurs de mostradors de Mallorca i l'establiment llucmajorer, Jotul-Ca'n Janer, ha aconseguit un d'aquests premis. Enhorabona!

Ier Premi per a la pastisseria Ca'n Ramis

El Forn-Pastisseria Ramis va ser el guanyador del Primer Premi del Ier Concurs de Mostradors de Fornes i Pastisseries NADAL 90, organitzat per l'Associació de Forners i Pastissers de Balears, amb la col·laboració de la Conselleria de Comerç i Indústria del Govern Balear. El Mostrador guanyador representava un Betlem de xocolata i un altre mostrador de torrons elaborats pel mestre artesà P. Ramis. Aquest premi consisteix en una important quantitat en metàl·lic que s'entregarà durant la Festa de l'Associació de Forners.

Premi a la millor obra artesanal de Baleart al guitzoller Josep Ordinas

La guitzolleria de Ca n'Ordines ha aconseguit a IFE-BAL, el premi a la millor obra artesanal de BALEART concedit per la Conselleria d'Indústria i Comerç. Aquest premi es concedeix al millor artesà que exposa a la Fira.

Tant Josep Ordinas guitzoller, com Pere Ramis (pastisser) gaudeixen del títol de mestres artesans. Enhorabona a tots dos!

Un missatge cultural i ecologista a les felicitacions de Nadal

Amb motiu de les festes de Nadal l'Ajuntament ha publicat dues targes amb la finalitat d'incrementar el coneixement del patrimoni cultural i natural del poble, aprofitant l'avinentsa que suposa el costum de felicitar persones i institucions durant aquestes festes.

La primera d'aquestes targes és la felicitació oficial de l'Ajuntament, que enguany ha consistit en una fotografia en blanc i negre del betlem del convent de Sant Bonaventura, una obra del segle XVII reproduïda per la càmera d'Antoni Monserrat i acompanyada, a l'interior, per un poema de Carles Riba.

Per una altra part, el mural gegantí al.lusiu al perill de la possible central tèrmica de s'Estalella ha servit de base per confeccionar una altra tarja que pretenia dues finalitats: agrair la tasca desinteressada dels dotze pintors mallorquins que realitzaren el quadre i, alhora, difondre un missatge conscientzador sobre la necessitat de respectar la naturalesa i no fer malbé l'energia, els productes ni els aliments. La fotografia del mural, realitzada quan el 29 de setembre passat va estar instal·lat a Plaça, és obra de Coloma Julià. La postal ha estat repartida especialment entre alumnes dels centres escolars del terme municipal.

En un altre ordre de coses hem de comentar que durant les festes de Nadal, i com a acte simbòlic en contra del consum excessiu d'energia elèctrica, la il·luminació nadalenca ha estat reduïda i se n'han eliminat els mòduls de més consum, així com també els períodes de funcionament, ja que ha quedat limitada als estrictes dies de festa.

Maties Garcias

Conferència sobre Maria Antònia Salvà

El pròxim divendres dia 25 se celebrarà a la Sala d'Actes de la Casa de la Vila una acte en commemoració de l'aniversari de la mort de la poetessa Maria Antònia Salvà. Aquest acte consistirà en la conferència que ha de pronunciar el poeta i escriptor Miquel Gayà, persona que va conèixer i tractar personalment la nostra autora i que ha publicat epistolaris de diversos autors relacionats amb l'Escola Mallorquina. Igualment, en el decurs de la sessió, es presentarà el número tres de la col·lecció de llibres «Papers de l'Allapassa», que correspon a la conferència que va pronunciar l'any passat Margalida Tomàs amb el títol «La trajectòria intel·lectual de Maria Antònia Salvà».

L'acte i l'edició del llibre són organitzats per l'Ajuntament.

Eleccions: L'oposició reforça els seus candidats

Arrencada de cavall per la dreta

Gaspar Oliver encapçarà la llista del PP. Joaquín Rabasco la d'ASI

Els dos grups de l'oposició a l'Ajuntament de Llucmajor, el Partit Popular i l'Agrupació Social Independente, ASI, han partit els primers a les corregudes per guanyar l'alcaldia de Llucmajor. Els del PP presentaran un candidat de campanetes: Gaspar Oliver, conseller d'indústria del Govern Balear. ASI, de la seva

banda, recollirà els fruits del populisme exhibit per Joaquín Rabasco al seu escó municipal. Els independents comencen la seva campanya de manera eufòrica i agressiva.

S.L.

De moment, només ASI, l'Agrupació Social Independente que presideix l'ex-centrista Joaquín Rabasco ha presentat candidatura. Va ser el passat 21 de desembre a un sopar celebrat a les Coves de Galdent. Hi assistiren més de quatre-cents simpatitzants i afiliats a l'acte va estar amenitzat per un recital de cançons espanyoles. La candidatura d'ASI és, potser, la primera que s'ha presentat a Mallorca, mig any abans de les eleccions! L'encapçala el president de l'Agrupació, el regidor Rabasco. La intregren, també, segons el diari *Baleares*: Antonio Barceló Adrover, Miguel Canals Perelló, Gabriel Cerdá Miralles, Ulpiana Carvajal, Alfonso Céspedes Riek, Francisco Ferré Campuzano, Mateo Gambín Sánchez, Manuel García Gonzá-

lez, Caty Mateu Bennàssar, Miguel Mut Salas, Juan Navarro Martínez, Juan Antonio Obrador Jaume, Jaime Oliver Salvá, Ezequiel Ramos Riesco, Guillermo Roig Mascaró, Telmo Romaguera Salvá, Antonia Salvá Munar, Manuel Tebar García i Andrés Vidal Salvá. Els noms hi són per ordre alfabètic.

ASI compta amb un capital integrat per alguns centenars d'afiliats, l'estirada populista de Rabasco, l'absorció de part del teixit social arenaler i unes enquestes sense identificar que els vaticinen l'obtenció de quatre regidors a les eleccions. El mateix Joaquín Rabasco s'ha mostrat prudent i reservat a l'hora de reconèixer els resultats de l'enquesta i no ha volgut identificar-ne l'empres-

sa responsable.

LA POLÈMICA DELS CARTELLS

ASI ha iniciat la seva precampanya electoral trametent una felicitació nadalenca a cada elector censat al terme. Igualment ha empaperat el poble amb un cartell de l'Agrupació on també desitja les bones festes als llucmajorers. La retirada d'alguns enfilolls volants de cartells per part de la policia municipal i la brigada d'obres va donar peu a Rabasco per convocar una roda de premsa on denunciava la, al seu parer, arbitrària actuació de l'Ajuntament. Els diaris ciutadans dedicaren amples espais al fet. Segons les versions publicades l'Ajuntament volia impedir que l'a-

COLCRINS

MODA
INFANTIL

C/. Des Vall, 10 /

☎ 66 27 26

LLUCMAJOR - MALLORCA

sa teulera

CERÀMIQUES - FET A MÀ
PLANTES I FLORS

C. Campos, 80 - Tel. 66 01 76 - LLUCMAJOR

grupació felicitats les festes al poble, acusant-ne el «gobierno municipal socialista, con el apoyo incondicional de PSM y UM». Com és habitual, Rabasco anuncià accions legals.

Posats en contacte amb el batle, aquest negà que s'haguessin arrabassat els cartells d'ASI, que encara pengen pels cantons. Admeté, en canvi, haver ordenat despenjar els enfilolls de cartells —pancartes, les anomenà— perquè ASI no havia sol·licitat el corresponent permís per penjar-los. Segons el reglament de participació ciutadana no es poden penjar pancartes volants a les vies públiques sense sol·licitar prèviament permís a la Casa de la Vila. «I en Rabasco ho sap, perquè n'ha demanat altres vegades, de permís» ens comentava el batle. Recordarem que altres entitats, com la coordinadora de defensa de Sa Marina, el Partit Comunista o el GOB han vist com l'Ajuntament els ha arrabassat pancartes i el tema no ha merescut tanta d'atenció informativa.

Rabasco havia denunciat que joves arenalers del grup *círculo abierto*, que diverses fonts fan pròxims al PSOE, col·laboraven amb la brigada municipal encarregada d'arrabassar-despenjar els «cartells-pancartes». El batle Montserrat explicà els fets dient que les «pancartes» destorbaven una representació que volien fer els al·lots i per això, per iniciativa pròpia, els despenjaren, essent víctimes, tot seguit, d'una forta renyada per part d'un seguidor de l'ASI.

Joan Montserrat, finalment, ha denunciat que els cartells d'ASI penjats a la ronda violaven la normativa d'Obres Públiques.

GASPAR OLIVER, CANDIDAT DEL PP

El Partit Popular a Lluçmajor ha obert ja el termini per a la presentació de pre-candidats a les llistes electorals municipals. Gaspar Oliver, actual conseller d'indústria, es perfila, després de molts d'estira i amolles, com el segur candidat dels populars a la batllia de Lluçmajor. S'ha comentat molt l'interès del president del Govern Balear, Gabriel Canyelles, en que Oliver —que hom

considera un bon candidat— encapçalí la llista del PP a Lluçmajor. El Partit Popular vol arrabassar al PSOE les batlies dels tres municipis de la badia: Calvià, la ciutat de Mallorca i Lluçmajor. Oliver, de la seva banda, diu que la decisió l'ha de prendre el comitè local, però admet que hi ha un interès, «no només del president Canyelles, sinó del partit, de l'agrupació i meu».

Gaspar Oliver, de moment, ja ha fet un inici de precampanya apuntant-se el mèrit d'haver duit el simulador de vol de la British Caledonian a Lluçmajor. Algun diari de ciutat criticà la no assistència del

batle Montserrat a la inauguració del centre.

La candidatura del Partit Popular a Lluçmajor sembla que no inclourà cap militant d'UM. Gaspar Oliver afirma que va «deixar de considerar a Miquel Clar militant d'UM» després del fracàs de l'intent de moció de censura. El regidor Miquel Clar es va negar a signar una moció de censura que el PP volia presentar contra el batle socialista, Joan Montserrat. D'altra banda, els militants d'UM crítics amb Miquel Clar ingressaren en el Partit Popular després d'aquell afer, deixant UM pràcticament desfeta.

ELEMENTS DECORATIUS FACTORS DECISIUS

Nosaltres sabem bé que la decoració, la personalització de la seva llar, és el resultat d'una tasca conjunta: espai, mitjans, formes i productes diversos. Elements decoratius que donen forma i vida exclusiva al seu entorn familiar.

S'ho imagina sense rajoles?
És clar, són factors decisius!
Completi la seva decoració a PREFAMA.

PREFAMA

<p>• PAÏS DE MALLORCA Tovissos Regidor: Roger Sanjaume, Carr. de Roma, 14, 20 420 Avinguda de S'Alqueria, 10, Tel. 75 46 15 47 C/ta. de S'Alqueria, 10, Tel. 75 46 15 47</p>	<p>• LLUÇMAJOR D'Orca, Felicitat, Esporç Regidor: Roger Sanjaume, Carr. de Roma, 14, 20 420 Avinguda de S'Alqueria, 10, Tel. 75 46 15 47 C/ta. de S'Alqueria, 10, Tel. 75 46 15 47</p>	<p>• ES MERAL Regidor: Esporç C/ta. de S'Alqueria, 10, Tel. 75 46 15 47 C/ta. de S'Alqueria, 10, Tel. 75 46 15 47</p>	<p>• ES CALVIÀ Regidor: Esporç C/ta. de S'Alqueria, 10, Tel. 75 46 15 47 C/ta. de S'Alqueria, 10, Tel. 75 46 15 47</p>	<p>• ES FORNERS Regidor: Esporç C/ta. de S'Alqueria, 10, Tel. 75 46 15 47 C/ta. de S'Alqueria, 10, Tel. 75 46 15 47</p>
---	---	--	---	--

S'Arenal

Aconteixements culturals, religiosos i socials

Tomeu Sbert

Diversos i variats actes culturals, religiosos i socials han tingut lloc amb motiu de les tradicionals festes nadalenques, Cap d'Any i Els Reis. En una època en què el bull truíós del món turístic està dormit (qualcú diria mort), sorgeix esplendorós aquest cúmulo de fets impregnats de pau bellesa i sana diversió.

El darrer brillant mot cultural ho va esser el dijous dia 10, amb un concert musical donat per la Banda de Música de Lluçmajor a l'església parroquial, dirigida del mestre Vicenç Castellanos, amb la interpretació d'ample i selecte repertori.

Abans de Nadal, el més primerec fou el concurs escolar de targetes nadalenques. Els respectius guanyadors foren: Maria Teresa Ferré, Laura Galindo, Francisco Ferré, Tamara Blanco, Soraya Robles, Yolanda Pérez, Trinidad Fajardo, Antoni Rodríguez i Pere Arcos. El president del jurat qualificador fou el tinent batle Maties Garcias.

El pintor local Josep Alvarado féu una nova exposició a l'antiga capella. Rebé moltes felicitacions. A la plaça major, baix l'organització de l'Escola d'Adults, Festa de Nadal.

Actuació del grup Ària, ball torrada i altres diversions. També a la Parròquia «IV Mostra de Cançons de Nadal», coordinada per l'O.C.B., amb participació de pre-escolar, cicle inicial i cicle mitjà. El Col·legi de Son Verí féu exposició del IX Concurs Escolar de Felicitacions de Nadal. I passam per l'arribada del Pare Noël, una festa duita pels del «Círculo Abierto». Les matines, tant a l'església parroquial com a la Porciúncula foren meravelloses, amb cant de la sibil·la, sermó de la calenda i betlems vivents. Menció especial mereix la posada en escena de la representació dels Reis, per part d'un animós grup d'actors aficionats locals. Missa solemne amb l'assistència dels Reis Màgics.

Aquesta festa de l'arribada dels Reis d'Orient constituí tot un acon-teixement popular. Desembarc al port esportiu del Club Nàutic, vistosa i lluminosa caravana pels principals carrers arenalers i repartiment de joguets. Mentres s'esperava l'arribada, actuació de balls mallorquins a càrrec del grup Castanyetes en Festa de l'Escola de Ball de Bot, del Col·legi Sant Vicenç de Paül.

Topt això i més coses comformen una ampla tanda de festes. Per molts d'anys, amics!

ELS EX-3ª EDAT TAMBÉ EN FESTA

Deim ex-3ª Edat perquè els seu nou president Ruben F. Risso Cal, així ens ho diu. «Som persones majors i no tercera edat», assenyala l'home. Amb una participació de més de 400 persones i l'assistència del batle de Lluçmajor, Joan Monserat, es celebrà una missa d'acció de gràcies oficiada pel rector, Jordi Perrelló. Notàrem la presència de Maria Teresa Rattier, presidenta de la Associació Democràtica de Jubilats i Pensionistes d'Espanya.

Acabada la funció religiosa, es va recórrer en incorporació el carrer Sant Cristòfol i a l'Hotel San Diego es va oferir un dinar de germanor. Després dels parlaments habituals, ball i alegria per tothom. Enhorabona!

SO N'ALBERTÍ NOU

Damià Sastre i Josep Pomares foren els guanyadors de la «IV Caçada de So N'Albertí Nou». Moltes perdus, qualque conill i altres peces de caça foren agafades per les parelles participants. Els segons classificats varen resultar Miquel Mir i Lluís Picó i 3er. Ricard Pérez Avilés i Francesc Moragues. Els jutges: Miquel Vidal i Pere Martí. Artístics trofeus. Artístics trofeus entregats per ramader-hoteler Damià Sastre.

NOTÍCIES BREUS

-Cent vint milions de pessetes és el pressupost inicial del centre per a la 3ª Edat o persones majors. Costejat per l'Ajuntament llucmajorer i el Govern Balear.

-Josep Dols, entrenador arenaler. Aqueta temporada al Ferriolenc, rebé un trofeu de la Federació Balear, premiant els seus mèrits de la temporada passada.

-Miquel Mas i Jordi Mulet fou la parella guanyadora del torneig eliminatori del «Tennis Arenal», de truc, per el campionat de Mallorca.

-El periòdic quinzenal «S'Arenal de Mallorca» celebrà una festeta i un número extra, amb motiu de complir els seus deu anys primers de vida. Enhorabona a Mateu Juan Florit. Assistí Carles Costa, president de Premsa Forana.

-En el V torneig Squash Tennis Arenal triu Miquel Antich i Andreu Canals i en la final de consolació guanyà Josep Mª Pala. El director propietari Pere Canals féu entrega d'artístics trofeus.

-Les obres de primera línia, part de Ciutat, continuació del que es va fer l'any passat, semi-peatonització, començaran -han dit- aquest mes de gener. Tornarem a tenir obres en el ple de l'estiu? Chi lo sa...

-La urbanització «Son Verí Nou» comptarà el 1992 -han dit, també amb un centre de cirurgia plàstica. Es construeix l'edifici i està a càrrec d'una empresa alemanya. Aquesta notícia mereixerà més àmplia informació.

-Des de S'Arenal, enhorabona a Joan Quintana, el company i amic, per títol de campió de Balears de cross aconseguit recentment.

-Ha estat molt ben acollida la notícia entre la gent de S'Arenal, de la decisió municipal de donar nom a un carrer amb el d'Antoni Galmés, folklorista. El periodista Pau Lluç

Els de la 3ª Edat feren festa grossa

va escriure a «Balears»: «Antoni Galmés és un home irreplicable dins aquesta generació cultural».

-L'enllumenat públic ornamental de les festes de Nadal d'enguany, tant a la part ciutadana com llucmajorera a S'Arenal, ha millorat ostensiblement amb relació a anys anteriors.

-El professor Mateu Monserrat Pastor en una secció «Els nostres poetes» a la revista «S'Unió de S'Arenal», escriu ara sobre la figura del llucmajorer Francesc Pomar.

-Joan Perelló Palmer és novament el president de l'Associació de Veïns Son Sunyer. Substitueix a Toni Martí Llitrà.

-La presidenta de l'U.D. Arenal, Cati Mestres, ha estat suspesa en el càrrec, de manera cautelar. Tot per protestar l'arbitratge del col·legiat Muñoz Tovar, en el partit Arenal-Alaró, que guanyaren els arenalers per 2-1.

-El Club de Bàsquet Impremta Bahía va començar una escalada i està altra vegada vorejant els primers llocs de la general junior.

-A les nostres aigües de la mar arenalera es disputà el Campionat de Balears de Vela, classe optimista, amb quasi un centenar de participants.

-Un succés un poc escandalós fou que a l'altura del Cap Enderrocat i mentres entrenava, trabucà el vaixell «Espanya '92» o més ben dit «Desafío España Copa América-V Centenario». Des de S'Arenal es va veure l'accident que és causa avui d'una greu polèmica, en un projecte nacional altament ambiciós.

-Importants acords municipals es produïren en el darrer ple del consistori llucmajorer, amb referència a construccions per dur-se endavant a S'Arenal. Pluja de Milions de pessetes.

-Brigitte Rinne de Roig ens digué que ha dimittit com a presidenta de l'Associació de Pares d'Alumnes de la Porciúncula. Julià Mòjer Cardell retorna, de moment, a l'esmentada presidència.

-Aquest Hivern, el mercat de fi-

ners del dijous està en marcada decadència, tant de venedors, com de visitants. Aquest mercat va arribar a ser possiblement el més important de Mallorca. Però... ja vendrà l'estiu, com es diu.

-el Grup Social Independent (ASI) va fer presentació dels noms de la seva candidatura a presentar en les eleccions municipals del proper mes de maig. L'acte tingué lloc al restaurant «Cova de Galdent».

-Per al dia 12 de gener està prevista una torrada a la Plaça dels Nins (S'Arenal-Ciutat). Té caràcter popular i ens diuen que serà gros en assistència de gent. I és que quan es parla de menjua...

-Arribaren més de mil llibres al local del carrer Berga, cantonada amb Formentera. És el començament de l'anunciada primera biblioteca pública de la zona llucmajorera de S'Arenal.

-I fins que acabi la mesada venen més festes: Sant Antoni, Sant Sebastià, beneïdes, Carnaval Platja de Palma...

Noticiari de la Fundació Cultural Prefama

(octubre-desembre de 1990)

De dia 6 d'octubre fins el dia 15, dia del firó, romangué oberta a la Sala de LA CAIXA de Lluçmajor, l'exposició de fotografia del llucmajorer Antoni Catany i Jaume, que constituí un esdeveniment cultural

de primer ordre i un extraordinari èxit de públic. Els patrocinadors i organitzadors eren, juntament amb la FUNDACIÓ CULTURAL PREFAMA, l'Ajuntament de Lluçmajor i LA CAIXA.

El guanyador del PREMI GALDENT, que la Fundació havia convocat per primera vegada amb una dotació de 200.000 pessetes i amb el tema «Lluçmajor i els seus materials de construcció. Aspectes geològics, històrics i tècnics.» fou ROSSELLA DOLCI RADICE.

Durant les Fires es va fer pública la segona convocatòria de l'esmentat premi amb l'interessant tema; «Lluçmajor 1916: una data històrica». La data límit d'entrega d'originals és dia 15 de setembre de 1991, i ha estat triat aquest tema perquè fou aquell any que Lluçmajor rebé el títol de ciutat, fet que converteix el present any 1991 en el 75è aniversari.

La Sra. Catalina Ginart i Vidal, Catedràtica de Francès de l'Institut «Maria Antònia Salvà» de Lluçmajor i membre del Patronat de la Fundació, ha estat nomenada Directora de l'esmentat Institut. Ha substituït en el càrrec al Sr. Miquel Sbert i Garau, qui ha estat nomenat membre del Servei d'Inspecció Tècnica d'Educació, i que, cada any havia estat membre de la Comissió de Beques de la Fundació. A ambdós l'enhonora i els millors desitjos d'èxit en la seva tasca.

La quarta convocatòria de beques de la Fundació va ésser resolta, en la reunió que la corresponent Comissió celebrà dia 25 de setembre, de la següent forma:

Beques renovades:

ADROVER GARAU, Maria Francesca. Ciències Físiques. U.I.B.

DOLCI RADICE, Rossella. Psicologia. U.I.B.

GARAU VADELL, Joan B. Ciències Econòmiques. Univ. Barcelona.

PUIG SOLIVELLAS, Sebastià. F. Professional Segon Grau. Institut Politècnic. Palma

SALVA CERDA, Miquel. Ciències Empresarials. U.I.B.

FABRICA DE JOIERIA GARAU

(Ca'n Caieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)

ANELLS, ARRACADES I PULSERES DE BRILLANTS,
MARAGDES (esmeraldas), RUBIS i SAFIRS BLAUS

Llistes de Noces, Comunions i Naixements

C/. Born, 29

Tel. 66 04 03

TORRENS MARTIN, Pere Francesc. Psicologia. Univ. Barcelona.

Nova adjudicació:

ALZAMORA MARTIN, Sebastià. Filologia Catalana. U.I.B.

CALAFAT ALORDA, Joana Aina. Ciències Empresarials. U.I.B.

SERVERA SITJAR, Bartomeu. Història. U.I.B.

VERDERA ANTICH, Bàrbara. Filologia Anglo-germànica. Univ. Barcelona.

Per primera vegada aquesta convocatòria era adreçada als estudiants de Lluçmajor, Porreres i Santanyí, (precisament el nou becari Bartomeu Servera Sitjar és de Porreres), localitats on PREFAMA, S.A. hi té obertes delegacions.

*Pel fet d'haver obert magatzem i tenda a Andratx PREFAMA, S.A., entitat promotora de la Fundació, a partir de la cinquena convocatòria de beques, juny de 1991, podran participar-hi estudiants d'aquella localitat. De fet, ja hi ha hagut un primer contacte per part de l'empresa amb entitats educatives i culturals andritxoles per medi d'una subvenció econòmica inicial.

*Federico Toledo Allés, becari de la Fundació que el curs passat acabà els estudis de Tècnic d'Activitats Turístiques a la Universitat de les Illes Balears, ha estat distingit amb una beca de la mateixa Universitat per fer un curs de post-grau durant el curs 1990-91 a Anglaterra i a França.

*Joan B. Garau Vadell, becari de la Fundació, que cursa el cinquè any dels estudis de Ciències Econòmiques a la Universitat de Barcelona, ha estat seleccionat, en un programa d'intercanvi, per estudiar el present curs a una universitat anglesa.

Durant el curs passat ja prengué part en un programa d'intercanvi amb l'Universitat de Lovaina (Bèlgica), on estudià tot l'any.

*Des del dia 15 fins el 26 de desembre passat, ha estat oberta a les Sales d'Exposició de la Rectoria l'exposició «L'obra de Palma», (amb una important mostra de productes derivats de la llatra), propietat de la Caixa de Balears SA NOSTRA i fi-

Inauguració de l'exposició de Toni Catany, 6 d'octubre de 1990

Becaris de la Fundació Curs 1990-91

nançada per la Conselleria de Comerç i Indústria. L'Ajuntament i la Fundació, juntament amb SA NOSTRA, s'han responsabilitzat de l'organització.

*Es intenció del patronat de la

fundació organitzar activitats de caràcter extraordinari amb motiu de la celebració durant l'any 1991 de la concessió del títol de Ciutat a Lluçmajor, com a única entitat responsable o en col.laboració amb altres institucions.

El polígon industrial: recta final

Abans d'un mes pot començar la venda de solars. El conseller d'Obres Públiques, acusat d'obstaculitzar el projecte.

Tot és a punt per a l'inici d'obres al Polígon Industrial de Lluçmajor. El projecte, amb un pressupost superior als 600 milions de pessetes, està a punt de superar el darrer tràmit administratiu. Prest començaran les obres i, a finals d'aquest mes s'iniciarà la venda de solars. L'Ajuntament crearà una empresa municipal per no haver de treure els solars a subhasta i poder-los vendre a preu de cost: a unes 3.500 o 4.000 ptes. el metre quadrat. La tramitació del projecte s'ha vist entrebancada en els darrers dos anys per informes d'impacte ambiental fets des de la Conselleria d'Obres Públiques.

L'Ajuntament de Lluçmajor ja ha aprovat el projecte d'urbanització del Polígon Industrial situat entre Son Noguera i Cas Rossos. Ara el projecte ha passat a informació pública i, una vegada superat el tràmit, podran començar les obres. Això, sempre que ningú no hi presenti al·legacions.

El futur polígon tindrà 287.000 metres quadrats de solars. De moment, però, l'ajuntament ja ha rebut peticions de compra que sumen 900.000 metres quadrats. De totes maneres, el responsable d'urbanisme, Tomàs Garcias, pensa que amb l'amenaça de recessió econòmica, alguns compradors podrien fer-se enrra en el darrer moment.

Ara, l'ajuntament ha convocat una reunió d'empresaris interessats en la compra de solars per anar formalitzant les opcions de compra. Prèviament, l'ajuntament haurà de crear una empresa municipal que gestioni tot el procés de venda del polígon.

VENDRAN ELS SOLARS A PREU DE COST

L'intenció del consistori és fer el polígon el més competitiu i atractiu possible i assegurar l'èxit de l'operació. Per això confien en la seva ubicació estratègica, a pocs quilòmetres de l'aeroport, i en el baix preu de venda dels solars. L'Ajuntament vol vendre els solars a un preu lleugera-

ment superior al de cost, això és, a unes 3.500 o 4.000 pessetes el metre quadrat.

Per això serà necessària la creació d'una empresa municipal. L'Ajuntament, com a tal, no pot vendre, sinó subhastar, i això elevaria molt per damunt de la xifra prevista els preus dels solars. Per tant, es constituirà molt pròximament aquesta empresa que anirà formalitzant les vendes. L'empresa municipal també evitarà l'acumulació de sòl industrial en mans d'uns pocs compradors limitant el nombre i l'extensió de solars susceptibles d'esser adquirits per una mateixa empresa.

Pel que fa al finançament de les obres, l'Ajuntament ja té pactades operacions creditícies amb mitja dotzena d'entitats bancàries. A més, el responsable d'urbanisme proposarà els futurs compradors que aportin el 50% del valor del seu solar en el moment de formalitzar la reserva. L'altra meitat del pagament la farien efectiva en rebre el solar, ja urbanitzat.

L'Ajuntament confia, amb aquestes mesures, evitar que el polígon sigui una càrrega per a les arques municipals, així com impedir que s'hi despleguin processos d'especulació immobiliària. L'intenció es fer del polígon un pol d'atracció industrial que rescati l'economia llucmajorera dels moments grisos que viu,

El regidor d'urbanisme, Tomàs Garcies, ha acusat el Conseller Jeroni Sàiz d'obstaculitzar intencionadament la tramitació del projecte. Els responsables polítics de l'urbanisme insular haurien afavorit els interessos d'empreses privades que tenen inversions fetes a altres polígons que patiran ara la competència del de Lluçmajor, que ven els solars a preus tres vegades menors i està més ben situat per la seva proximitat a l'aeroport.

Antoni Llompart

després de la desfeta del calçat, la crisi turística i la decadència de fora vila.

LES EMPRESES PÚBLIQUES

La tramitació urbanística del polígon ha superat els entrebancs que, a la Comissió Provincial d'Urbanisme, li havien posat la direcció general del medi ambient i altres departaments de la conselleria d'Obres Públiques.

Primer, uns càlculs equivocats deien que el polígon era a una distància del poble, inferior a la real i a la legal. Després, la protecció del pontet del tren, i dels ullastres i les tortuges de la zona, posaren altres tantes travetes al projecte.

Al parer del regidor d'urbanisme, Tomàs Garcies, l'actuació de la Conselleria no tenia com a objectiu protegir el medi ambient sinó obstaculitzar, intencionadament, el projecte. Interrogat sobre la qüestió, aquesta ha estat la seva resposta: «*La meua impressió és que hi ha una altra cosa més important que aqueixa, que jo no l'he dita cap vegada per no desbaratar i perquè creia que no era important dir-la.*»

«*Mira, Toni, GESTUR, que mos fa el projecte, és una empresa del Govern Balear. En Jeroni Sàiz és el president d'aquesta empresa, que ha anat fent polígons arreu de Mallorca, que té interes-*

sos, en metres quadrats, en aquests polígons, que venen aquests metres a un preu bastant més elevat del que nosaltres volem vendre els metres d'aquí, dues o tres vegades més: A Inca es venen a 15.000 o 16.000 pessetes i a Manacor també; o més cars, en aquests moments. I a més de totes les tortugues, del pont del tren, del color polític, que crec que sí que han influït un poc, crec que el que ha influït més ha estat la nostra ingenuïtat de dir, en principi, que vendriem a preu de cost.

«És una opinió personal, no tenc dades que la puguin demostrar, més que alguna vegada que així mateix m'han dit que era una competència deslleial a altres polígons».

Segons el regidor d'urbanisme, les travetes no han vingut per part de GESTUR -l'empresa del Govern Balear que gestiona el polígon de Lluçmajor- sinó d'alts càrrecs de la Conselleria d'Obres Públiques que ocupa Jeroni Sàiz, també president de GESTUR. Per als treballadors i tècnics de GESTUR, Tomàs Garcias només ha tingut bones paraules, i ha delimitat així les responsabilitats en l'afer: «Més que GESTUR, la gent que es mou al voltant de GESTUR, perquè els professionals que hi ha a GESTUR crec que han fet tant com han pogut, i, a més, me consta. Allà on s'ha entretengut ha estat a la Comissió Provincial d'Urbanisme i no a GESTUR. GESTUR, quan ha hagut de fer un projecte, l'ha fet aviat. El mateix projecte d'urbanització l'ha fet en un mes».

Al parer de Tomàs Garcias, la direcció de GESTUR tendria interessos en obstaculitzar el projecte de Polígon a Lluçmajor per defensar així el patrimoni de l'empresa. GESTUR cobra els seus honoraris en solars als polígons que gestiona. Serà el cas del polígon de Lluçmajor, però també del de Manacor, del d'Inca o del de Marratxí, on GESTUR manté forts interessos. En aquests altres polígons, els preus del sòl són tres vegades superiors als prevists al polígon de Lluçmajor, que ara els presentarà una dura competència: «La preocupació que tenen és que Lluçmajor es posàs a vendre metres, molt més ben situats que els de Manacor o d'Inca, prop de l'aeroport, i a una tercera part de preu.

«A més, hi ha una altra cosa, un sector polític de Lluçmajor que volia fer -i, a més, ja tenia venut- un altre polígon a S'Arenal, quan aqueix el desbaratà. I són del mateix color polític que la gent de GESTUR i la Comissió Provincial d'Urbanisme. Tot això, mesclat, ha influït en retrassar un any o dos aquest polígon».

La versió no és del tot consistent. Quin interès pot tenir Joan Sàiz en assegurar els beneficis d'una empresa pública obstaculitzant-ne una altra? Personalment, hi guanya ben poc. En Tomàs Garcias, però, també hi té una resposta: «El que passa és que en aquest país nostre, a les empreses públiques, la gent que hi ha representada sempre representa després, o poc o molt, alguna opció privada, també. Quan tu dius «empresa pública, empresa pública», desgraciadament tenc la sensació que els polítics que hi ha a les empreses públiques no defensen mai, com haurien de defensar, aquella empresa pública com a pública, sinó que cadascun dels polítics en concret represen-

ta sempre, soterradament, qualche opció privada. I per aquí anava quan te deia això de GESTUR».

La maniobra d'obstaculització del polígon industrial de Lluçmajor cercaria, per tant, «afavorir grups empresarials que podrien veure perjudicats els seus interessos per la venda de solars a Lluçmajor». Els polígons d'Inca, Marratxí o Manacor estan en mans d'una vintena d'empreses que veurien baixar el preu de les seves propietats si es posen a la venda a preu de cost els solars del polígon de Lluçmajor. Els controls que es posaran sobre les vendes impediran a la vegada que aquests grups acumulin sòl industrial en el nostre terme. Perden, d'aquesta manera l'oligopoli del sòl industrial a Mallorca i veuen perjudicades les seves perspectives especulatives. El preu del metre quadrat en alguns dels polígons esmentats depassa les vint mil pessetes.

De la seva banda, el conseller Sàiz ha negat totes les imputacions fetes pel regidor llucmajorer. Encara més, el responsable d'Obres Públiques del Govern Balear ha afirmat que el polígon industrial de Lluçmajor superà els informes d'impacte ambiental negatius perquè hi havia interès per part de la Comissió Provincial d'Urbanisme en veure aprovat el projecte. En la rèplica, Tomàs Garcias ha recordat que el projecte de simuladors de vol ubicat al costat del polígon i emparat per la Conselleria d'Indústria no va patir cap casta d'entrebanc per qüestions de medi ambient.

La qüestió de les tortugues de la zona del polígon va sorgir a una plenària de l'Ajuntament de Lluçmajor, quan el regidor el PSM, Maties Garcias, demanà que es realitzàs un estudi acurat sobre l'impacte del polígon en la població d'aquests animals, i s'arbitrassin les necessàries mesures de protecció. Ara, l'Ajuntament ha previst l'evacuació de les tortugues, que ha estat considerada satisfactòria per Obres Públiques, però qualificada d'inútil i ridícula als cercles ecologistes.

Un partit nou a les eleccions municipals: convergència Balear

Miquel Martí Truyols és un empresari Llucmajorer de 48 anys, casat i amb dos fills, antic regidor de l'Ajuntament a les passades legislatures.

Fou militant del PDP (Partit Demòcrata Popular) quan el grup de centristes de la UCD es va dividir en dos: el CDS i el PSP o Democràcia Cristiana. Actualment és un dels fundadors de la Unió Balear a Llucmajor, i aquest partit, juntament amb els centristes es presentarà a les Eleccions Municipals i Autonòmiques amb el nom de Convergència Balear.

Encetam l'apartat d'entrevistes als partits polítics que es presentaran a aquestes prosperes Eleccions Municipals i per això hem cregut oportú de parlar amb un representant de Convergència Balear, partit que es presentarà per primera vegada.

-Quin ha estat el motiu per formar aquesta convergència?

-Creim que és positiu que hagin prosperat les negociacions que manteníem els d'Unió Balear amb els Centristes per formar aquesta Convergència, ja que érem dos grups que defensàvem les mateixes idees i pensam que conjuntament les podem defensar amb més força.

-Quines idees defensa aquesta Convergència?

-Defensam tot allò que és nostre, com per exemple: la llengua, la cultura i la nostra història en general, ja que som un grup sense cap dependència estatal i aleshores tenim més llibertat per defensar-la que d'altres partits amb aquestes dependències.

-És cert que els militants d'Unió Balear sou els ex-militants del PDP?

-Quan el Partit Popular va absorbir la Democràcia Cristiana, els militants llucmajorers (exceptuant el Sr. Miquel Manresa) no volguérem passar al PP perquè en principi no ens sentíem identificats amb ell i decidí-

rem ser independents, fins que un dia ens oferiren l'ingrés a Unió Balear i una vegada analitzats els «pros» i els «contres» decidírem ingressar-hi. També estàrem d'acord amb les negociacions realitzades fa un mes per formar una convergència amb els centristes a les properes eleccions.

-Què faria Convergència Balear, si aconseguís veu i vot a les properes eleccions?

-Actualment hi ha moltes coses per fer dins l'Ajuntament, tal vegada la més urgent sigui la construcció del nou Polígon Industrial, el qual pareix que ha quedat aturat. Jo conec l'opinió dels responsables i

resulta que uns diuen que no es construeix perquè els qui tenen el poder no el saben gestionar i els qui tenen el poder diuen que l'oposició mitjançant la Comunitat Autònoma els ho impedeix...No vull anar a cercar qui té la raó, però el que és cert és que mentrestant el poble és el que paga els plats romputs, i no es poden crear noves empreses per manca d'infraestructura industrial.

-O sigui que si Convergència Balear té veu i vot promocionareu el Polígon costi el que costi?

-Convergència Balear és conscient que un poble si no té llocs de treball no pot subsistir, i tractant-se de Llucmajor, el qual ha estat un dels llocs més industrialitzats de Mallorca, veim molt urgent la creació de nous llocs de treball, perquè la gent de Llucmajor i de S'Arenal no hagi d'anar a cercar-los fora del nostre terme, per això és necessària la creació del Polígon Industrial.

-Creis que hi ha altres coses per realitzar?

-En segon lloc creim que és molt necessari donar a la Policia Municipal tots els mitjans necessaris per poder fer front a la inseguretat ciutadana, i així els ciutadans podrien dormir un poc més tranquils.

-Què esperau del vostre projecte?

-Som conscients de l'interès que ha despertat aquest nou projecte. Ens convencérem dies passats a Son Sant Martí, on es va fer la representació de Convergència Balear. De Llucmajor hi anàrem un grup d'unes seixanta persones dins un autocar i la sorpresa fou a l'arribada, quan es degueren improvisar noves taules, ja que havíem previst l'assistència de cinc-centes persones a l'acte i n'assistiren més de set-centes.

C. Font
C. Julià

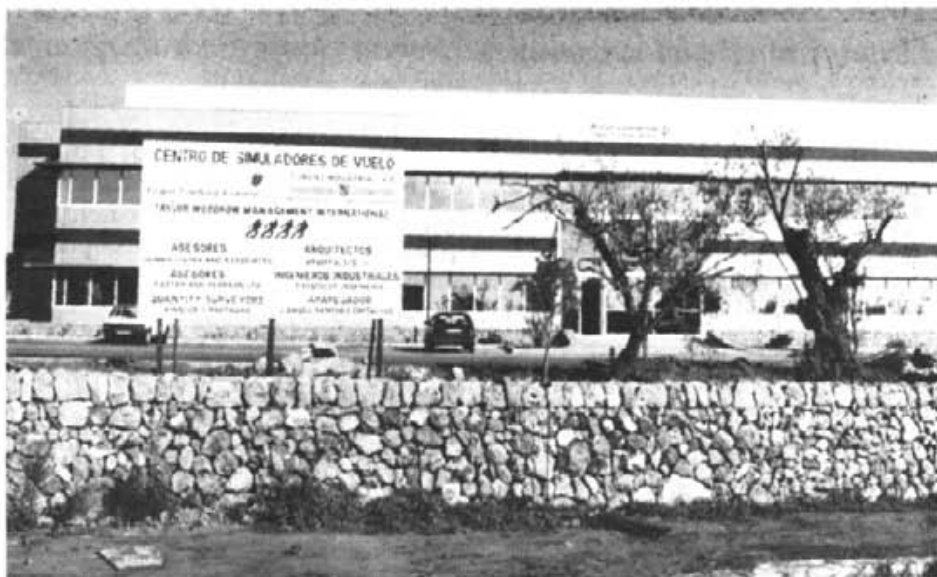
Pilots de tres companyies estrenaren el centre de simulació de vols de Lluçmajor

El proper mes de març, pilots de tres companyies iniciaran els seus entrenaments i estrenaran el centre de simuladors de British Caledonian a Lluçmajor. Les obres de les noves instal·lacions, ubicades, a la zona de Son Noguera, han finalitzat d'acord amb les previsions inicials i l'edifici fou entregat pels contractistes principals, Taylor Woodrow Internacional.

Concluïa així una tasca que s'havia iniciat l'agost quan els responsables de la companyia britànica varen fer els primers contactes amb el Govern Balear. La conselleria d'Indústria i Comerç va aportar els terrenys i els serveis d'infraestructura així com la tramitació dels corresponents permisos, els quals propiciaren el programa d'edificació d'uns vint mil metres quadrats, devora el futur polígon industrial de Lluçmajor.

El primer simulador, tal com va anunciar David Kemp, president de British Caledonian, un Boeing 737/300 està ja instal·lat i ara sofreix el període de proves previ a la seva homologació amb una duració de dos mesos. D'acord amb el desenvolupament de la primera fase del nou edifici, un segon simulador de Boeing 757/200 funcionarà els propers mesos i entrarà en servei el mes de juliol. Els altres dos simuladors que tindrà el centre llucmajorer són, actualment, motiu de negociació i respondran als tipus d'avió que més interès suscitin a les companyies aèries.

David Kemp va agrair i va felicitar els responsables de la Conselleria d'Indústria i Comerç i va manifestar que es poden contemplar les primeres proves del nostre compromís amb el Govern Balear per crear unes instal·lacions de categoria internacional per a la formació de personal de línies aèries: «Unes instal·lacions (va dir) no només acceptables des d'una perspectiva me-

dioambiental, sinó que duran a Mallorca un nombre creixent de professionals de l'aviació civil durant tot l'any, representant una nova dimensió dels viatges de negocis».

Vàries companyies han mostrat el seu interès per estrenar les instal·lacions de Lluçmajor. Per aquest motiu, British té la intenció de treure a subhasta les primeres quatre hores de vol i, amb tota seguretat, els preus es triplicaren (unes 80.000 ptes.) i la quantitat ingressada serà donada a una entitat benèfica.

La inversió total del centre de simuladors costarà prop de 24.000 milions de pessetes, mentre que la fase actual acabarà el proper mes de juliol i tindrà un cost de 10.000 milions de ptes.

British Caledonian contractarà personal seleccionat a Espanya i, si és possible, a Mallorca.

El primer grup de cinc tècnics en electrònica assisteix a un curs d'onze setmanes al centre Rediffusion Simulation Ltd. a Anglaterra. Segons el desenvolupament de la primera fase del centre, està prevista la contractació de 30 a 50 persones de plantilla.

A més de la instrucció en el simulador i amb la direcció del comandant, Eddi Wild, s'oferiran cursos avançats de formació a terra i instrucció tècnica, mentre que la seva utilització està prevista per a 5.000 tripulants a finals del 1991. També s'ha previst la celebració de cursos per a personal de cabina de passatgers i personal auxiliar del servei a terra.

«L'entrada en servei del centre de Lluçmajor (va afirmar Gaspar Oliver) suposa també el suport definitiu per al futur polígon industrial, el pla d'urbanització del qual fou aprovat el mes de desembre».

En el decurs de la visita a les noves instal·lacions, iniciat amb la simbòlica entrega de la clau al Conseller d'Indústria, varem tenir l'oportunitat de contemplar les evolucions del simulador. Un complex sistema d'articulacions mecàniques fa que la cabina del Boeing 737 adopti totes les postures i posicions pròpies de la cabina de l'avió durant el vol i les operacions de presa de vol, d'aterratge i d'apropament a la pista de l'aeroport.

Francesc Verdera

Han començat les obres del camp de golf de So n'Antem

El nou projecte ha introduït un segon camp. Podran regar amb aigua potable

El camp de golf de So n'Antem són, en realitat, dos camps de golf. El projecte declarat d'interès social preveia la creació d'un camp de 18 forats mentre que el projecte que ara estudia el consistori llucmajorer contempla la creació de dos camps en comptes d'un. Alguns plànols inclouen la creació d'un club d'hípica

tampoc no previst en el projecte inicial. El programa d'atenció geriàtrica que justifica el projecte consisteix simplement, en 14 blocs d'apartaments i la gespa dels «greens» podria regar-se amb aigua potable

LL.S.

**MATERIA
VIVA**
en 3 portes.

Caràcter, eso es lo tuyo. Talento, eso es lo que buscas. Y aqui lo tienes. Es el nuevo Clio. Ahora en tres puertas. Creativo, libre, espontáneo, con muchas posibilidades para que elijas a tu medida. Colores luminosos, como a ti te gustan. Equipamiento de alto nivel en cualquiera de sus versiones.

Motors con temperamento para seguir tu marcha: de 49 cv. a 92 cv., diesel y gasolina, que tambien admiten gasolina sin plomo y que unen una alta potencia a un

consumo muy bajo gracias a sus motores Energy.

Renault Clio, en 3 o 5 puertas, te ofrece además opciones tan importantes como frenos ABS, aire acondicionado, dirección asistida o llantas de aleación ligera. No lo olvides. Aquí tienes el Clio que esperabas: tres puertas, tus mismas ideas y desde **10.45.000** pts.

De precio como Llave en mano.

RENAULT
Clio
MATERIA VIVA

VEN A VERLO A

RENAULT
BARTOLOME JAUME NADAL, S. A.

Fonda Migorn, s/n
Tels 88 01 40 - 88 00 41
LLUCMAJOR
Sant Cristófol, 8
Tel. 28 00 01 - S'ARENAL

Han començat aquests dies les obres de dotació de serveis del primer camp de Golf de Llucmajor. El projecte va ser declarat d'interès social ara fa dos anys després que l'Ajuntament hi donàs el vist i plau, amb l'únic vot en contra del PSM i un vot particular del CDS. La sessió plenària acabà, al crit de «aquest és l'interès social del projecte», amb el llançament de monedes per part de membres de la coordinadora en defensa de Sa Marina.

Ara, el projecte definitiu és a l'Ajuntament que l'estudia per darrera vegada. Els papers inclouen modificacions substancials respecte dels que s'arprovaren fa dos anys. Així, el camp de golf de 18 forats que es va aprovar s'ha reproduït i ara els plànols contemplen dos camps de golf que han duplicat la superfície de gespa que s'haurà de regar i que amenaça amb arrassar la major part de les garrigues de l'entorn. També, al llarg de la documentació del projecte, apareix i desapareix un fantasmal projecte de centre hípic que tampoc no s'esmentava per res en el text que justificà la declaració d'interès social.

ENCOBREIX UNA URBANITZACIÓ DE 1.500 PLACES

Una declaració d'interès social que es va voler justificar per la presència d'aigües termals que aconsellen la creació, en aquell indret, d'una estació de banys. La justificació que presenten els urbanitzadors

diu «fundamentalmente el hecho de que para la elección haya sido determinante la previa existencia de la fuente termal, absolutamente necesaria para los tratamientos medicinales que el centro impartirá. Todo lo que significa que son precisamente éstos y no otros los terrenos idóneos para la instalación». La font termal, però, és la de Son Gall, situada a més de quatre quilòmetres de So n'Antem.

La segona raó adduïda era la creació d'un centre d'atenció geriàtrica, que usaria els banys termals. El programa geriàtric consisteix, en realitat, en 14 blocs d'apartaments siguin realment vellets. Un centre de salut -sense cap paper de sanitari i uns albergs esportius encobreixen, en realitat, altres tantes petites urbanitzacions. Això, afegit a un hotel de 5 estrelles projectat a la zona ens dona una urbanització de 1500 places, molt extensiva, disseminada en els límits de les pistes de joc.

PODRAN REGAR AMB AIGUA POTABLE

Un camp de golf de 18 forats consumeix tanta d'aigua com un poblet de 2.000 habitants. El projecte de So n'Antem preveu regar els dos camps que contempla amb aigües residuals procedents de la depuradora de Lluçmajor. Això comporta un cert risc de contaminació del sòl si la depuració no és del tot completa. A més, i per si això fallàs, el projecte contempla la possibilitat de regar amb aigua potable procedent d'un pou veïnat, el de Can Aulet.

La llei de camps de golf no permet regar la gespa amb aigua potable per al consum humà, però el projecte original de So n'Antem va ser declarat d'interés social pocs dies abans de l'entrada en vigor de la llei. Ara cal saber si les modificacions introduïdes no invaliden aquest nou projecte.

A més, els pous que documenten els promotors de la nova urbanització, no poden destinar-se legalment al reguiu. Segons la llicència administrativa, el pou de Ca n'Aulet només pot extreure aigua per al

subministrament urbà de Lluçmajor. El pou és una de les reserves d'aigua de la vila.

De moment, el GOB estudia presentar un recurs contra l'aprovació d'aquest projecte. Els ecologistes ja varen presentar al·legacions contra la declaració d'interés social, però varen ser rebutjades. Fonts del grup de defensa de la naturalesa ens han comentat la seva intenció de començar ben prest una campanya específica contra aquest camp de golf i la urbanització annexa.

EMBOTITS

SEMAR

Miquel Martí Truyols

INDUSTRIES SEMAR, S.A.

C/. Tomàs Monserrat, 6 - 8

Tel. 66 01 57 - Fax: 66 29 01 (LLUCMAJOR)

DISTRIBUCIONES

EMBOTITS

CUIXOTS

FORMATGES

La Sirena, S.A.

Avd. Carles V, s/n. Tel. 66 23 11 (Lluçmajor)

Sra. directora:

Us agrairia tinguéssiu la gentilesa de publicar el següent comentari que la lectura de l'editorial de la nostra revista del mes de desembre passat em suggerí. Com a títol de l'escrit us proposaria «EL DIMONIÓ DE LES LINOTIPIES I EL CAVALLER TIRANT».

Atentament us saluda i desitja un venturós 1991

Miquel Sbert

És una altra (una més) de les servituds dels qui escriuen en català, bé que ho sabem. La transcripció dels textos, feta per mans expertes o no tan expertes, sovint ve a incrementar la nostra pròpia ineficàcia amb tota una allau d'imperficcions afegides que converteixen els nostres pobres escrits en aspirants perpetus al rècord Guinness dels desbarats expressius. És un fenomen molt estès i freqüent aquest i, si ens posàssim a exemplificar, ben segur que n'hi hauria per llogar-hi cadiretes. Curiosament, però, sembla que, com els esclata-sangs, els errors del linotipistes s'arreceren en indrets, una mena d'agres, que semblen estimar molt particularment.

A les pàgines de la nostra revista en destaca clarament un d'aquests agres. Un redols de les dimensions d'un foli que mai no manca a la publicació llucmajorera, és un racó de la garriga literària amb el rètol EDITORIAL on el dimonió de les linotípies campa a cor què vols. És molt enremaliat el dimonió i punxa, maliciós, les lletres burjona la caliuera de les paraules, fa malifetes per les frases... Ara malbarata una grafia i l'expressió «de parla catalana» es transmuta en «se parla catalana», i les «galanies» deriven en galeries... Suara pega forçada a una paraula sencera i «novament» es converteix en «normalment»... Més enllà trepitja un accent i l'«anglès» torna «anglés», s'enfurrunya i repeteix dos cops una mateixa línia (això si no li vénen ganes de rosegar i se n'engoleix una altra o un quern)... Jugateja i emprenya, el dimonió fotimer. Al cap i a la fi, les seves entremaliadures solen ser insignificants i, de bon past com som nosaltres (avesats a rebre, per altra banda), poc cas li feim. Ell, en comptes d'esmenar-se, punyent, insisteix i afica la banya un cop i un altre...

I a l'agre de l'editorial s'hi multipliquen els bolets de les incorreccions, les girgoles dels disbarats, els rovellons de les incongruències. No és estrany que, de tant en tant, quan

«sa mesura passa», algun cercador de «peus de rata» en forma de lector faci potadetes rabioses. Potadetes que haurien de servir per recordar al dimonió dels linotipistes que no ha d'abusar de la nostra paciència.

Podem acceptar (a contracor) «entrebanes» (per «entrebanes») com els que hem apuntat (tots ells fruit d'una cercada boletaire pel boscarro-editorial del mes de desembre), però alerta, dimonió! que, a vegades, en fas un gra massa. Mira que escriure que Cervantes considerava les aventures del cavaller Tirant com una obra «digna de ser salvada PER la foguera»! Animalades d'aquestes giren el ventre, perquè una simple substitució d'una preposició («DE») per una altra («PER») converteix d'editorial en una bestiesa i una agressió absurda al nostre patrimoni cultural. Sort que hem vist el text original, previ a la teva intervenció, dimonió linotípic, i estam segurs de la teva auto-ria...

Així doncs, i intrascendències a part, banyeta verda dels obradors d'impremta, vigila! Vigila, perquè les teves impertinències poden ferir i fer mal i t'exposes, cucarell, a que, com a la rondalla, algú entresqui la serra per al teu banyam, esmoli les tenalles per al teu nassarró diabòlic o et cerqui les busques devers la cua infernal...

Dr. PEDRO GARAU LLOMPART
ACUPUNTURA

Dilluns, dimecres i divendres,
cita prèvia

Tractaments de:

Stress, ansietat, depressió
Obessitat
Tabaquisme
Reumatismes
Lumbàlgies
Ciàtiques
Cervicàlgies
Vertígens
Frigidesa

XERRADES DE CAFÈ

Diuen que diuen

Diuen que han de fer quatre piscines en el Camp Municipal de Lluçmajor.

-No seran massa piscines?

-Pots pensar! si a la gent no li han de costar res els «capficos» crec que sempre seran plenes.

-Això que no ens costarà res...

***

-Diuen que hi ha al.lots que amollen «petardos» dins bosses de pedres o botelles de plàstic a fi que l'explosió i el mal siguin majors.

-Això és molt perillós! I cap autoritat no s'ha oposat a la pràctica d'aquesta escola de terroristes?

***

-Diuen que a l'ermita de Sant Honorat han trobat aigua.

-Aquesta és bona! Tan amunt? I d'on pot venir aquesta aigua?

-Home...! D'on vénen totes, del cel.

-Jo crec que la vena procedeix de Gràcia o de Cura.

-O d'un miracle de les Mare de Déu que hi ha en aquesta muntanya dels tres Santuaris...

***

-Diuen que l'altre dia tornaren repartir, casa per casa, flets contra en Tomàs Garcias.

I la policia local no se'n temé?

La policia diu que fa tot el que pot.

Com si diguéssim que no fa res...

***

Diuen que a S'Arenal, en Rabasco, se'n durà les eleccions municipals «de calle»

Sí, crec que, entre una cosa i l'altra, està posant molt nerviós al govern municipal socialista.

-Fins i tot diuen que no li deixaren repartir cartells de felicitacions nadalenes...

-Devien ser de propaganda electoral.

***

Diuen que, a la fi, faran el Polígon Industrial.

-I què ja s'ha resolt allò de les tortugues?

-Diuen que amb el renou dels avions de l'escola de pilots, les tortugues s'han fet por, i han emigrat cap al camp de Golf de Son Antelm.

***

-Diuen que l'altre vespre robaren a tres cases de Lluçmajor.

-I no han trobat els lladres?

-No, però diuen que saben qui són.

-Com sempre...

***

Diuen que le Rei Moro va demanar al batle on era l'estalvi d'electricitat, perquè no se n'havien temut.

-I què li va respondre, el batle?

-Diuen que li va dir que havien afluixat tres bombetes de davant el balcó del partit de l'oposició...

Un que escoltava

expert**ELECTRICA****Calafat**

CRISTOBAL CALAFAT JUAN

**INSTAL·LACIONS - SERVEI TÈCNIC - ELECTRODOMÈSTICS
OBJECTES DE REGAL - CLUB DE VIDEO**

C/. Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01

Particular: Ronda Migjorn, 90 - 2n. - Tel. 66 06 08

S'Estalella: sense treva

Enguany es decidirà la construcció de la central. L'any 98 podria funcionar

Abans d'un any s'haurà de prendre una decisió política sobre la construcció d'un centre productor d'energia elèctrica a S'Estalella. Així almanco ho troba el director general de GESA, Miquel Pocoví. Contra el que donaven a entendre els titulars de més d'un diari ciutadà, la construcció de la tercera central tèrmica de Mallorca no ha quedat aparcada fins a l'any 2.000. El con-

sum d'energia elèctrica a la nostra illa continua creixent i això fa que la companyia GESA hagi d'augmentar la seva capacitat de producció si vol satisfer les creixents demandes d'una població i una economia voraces. L'any 1998 la central podria ja entrar en funcionament.

Antoni Llompart

El consum d'energia elèctrica ha crescut a Mallorca i a les Balears un 5 % durant l'any 90. Això significa un descens del 2 % respecte dels darrers anys, quan, en un dels moments més expansius de la nostra història, el consum d'energia elèctrica va créixer per sobre del 7 % anual acumulatiu. El descens relatiu, però, no és real. L'any 1990 ha marcat el màxim històric de consum d'energia elèctrica a Mallorca.

Enguany encara superarem aquest màxim. Segons totes les previsions, una greu recessió econòmica amenaça, però el consum d'electricitat aixímateix pujarà un tres o un quatre per cent.

Durant la dècada que ha tancat fa quinze dies, el consum d'energia elèctrica va créixer a Mallorca entorn al cinc per cent anual acumulatiu. En el conjunt d'Espanya, els increments foren de l'ordre del tres per cent, molt per davall dels nostres.

EN LA DÈCADA DELS 90 ES CONSTRUIRAN DUES NOVES CENTRALS TÈRMiques A MALLORCA

GESA preveu que aquesta alegria a l'hora d'encendre el llum continuarà durant la dècada dels 90. Per això ja ha posat els seus enginyers en feina. En els pròxims vuit anys

es construiran, segons les previsions de la companyia, dues noves centrals tèrmiques a Mallorca: L'any 1996 entrarà en funcionament la de Cas Tresorer, a Palma, amb una potència de 100 MW, la meitat de la de San Juan de Dios. Aleshores, ja estarà en funcionament l'ampliació de la central del Murterar. Una obra que ja ha començat i que duplicarà l'actual potència de la central alcedienca. D'aquí a sis anys el Murterar tindrà una potència de 500 MW en comptes dels 250 d'ara. També el 1996 està previst donar de baixa la central de San Juan de Dios al Coll d'En Rebassa, una central obsoleta, contaminant i perillosa. GESA haurà afegit 350 MW a la xarxa de producció mallorquina i només en retirarà —previsiblement— 180, els de San Juan de Dios.

Però això encara no basta. Si continua l'actual ritme de creixement l'any 1998 serà necessari que entri en funcionament una altra central elèctrica amb una potència instal·lada de 250 MW. El lloc elegit és, per ara, S'Estalella.

S'ESTALELLA 1998

El procés de construcció d'una central elèctrica és llarg i difícil. Més encara el de S'Estalella, que necessitarà la construcció d'un gran port de nova planta per poder-se abastir de combustible. La tramita-

ció dels papers també pot trigar alguns anys. Primer s'ha de fer un acurat estudi d'impacte ambiental i de justificació de l'emplaçament. Després, el Govern espanyol, a Madrid, ha d'estudiar i donar el seu vist i plau al projecte. Després la nova construcció s'ha d'adaptar al planejament local. Si l'Ajuntament posa emperons pot enredar el projecte —com han fet amb la central d'Eivissa— però no parilitzar-lo, ja que l'Estat el declararà d'interès públic i passarà per damunt de les traves municipals. Finalment, el Parlament Balear, que inclourà S'Estalella al Catàleg d'Espais Naturals protegits, o el Parlament Europeu, que ha de votar una moció del PSM contrària al projecte, podrien enredar encara més la construcció de la central.

Per tot això, a penes queda un any per prendre una determinació política sobre el tema. A partir d'ara és previsible que els esdeveniments es precipitin. Mentres tant, a Lluçmajor, els opositors a la central semblen dormits sobre els llorers de la darrera manifestació i somnien una treva fins a l'any 2.000 tan confortable com inexistent. Encara que no ho sembli, ha arribat el moment decisiu. De moment, els senyors de S'Estalella han llogat la possessió. Un mal averany al parer dels veïnats de la zona.

Entrevista a Miquel Pocoví, director de GESA

«L'any 1998 serà necessària una nova Central Tèrmica»

El director general de GESA es mostra escèptic pel que fa a les possibilitats d'aturar el creixement de la demanda elèctrica

A. Ll.

Si a Mallorca mantenim un creixement en el consum d'energia elèctrica del cinc per cent anual —que crec que és el que havíeu previst— per quan seria necessari un nou centre de producció?

-Amb un creixement mantengut, segons els nostres números, seria necessari l'any 1998.

-El 1998... Queden pocs anys. La decisió política de construir la central a un lloc determinat, quan s'hauria de prendre?

-Bé, és un tema urgent. Ens queda un any per pensar-hi. Això amb aquest creixement. Amb un creixement més baix podrien ajornar-se un poc les necessitats i amb un creixement més fort hauríem de córrer bastant, ja.

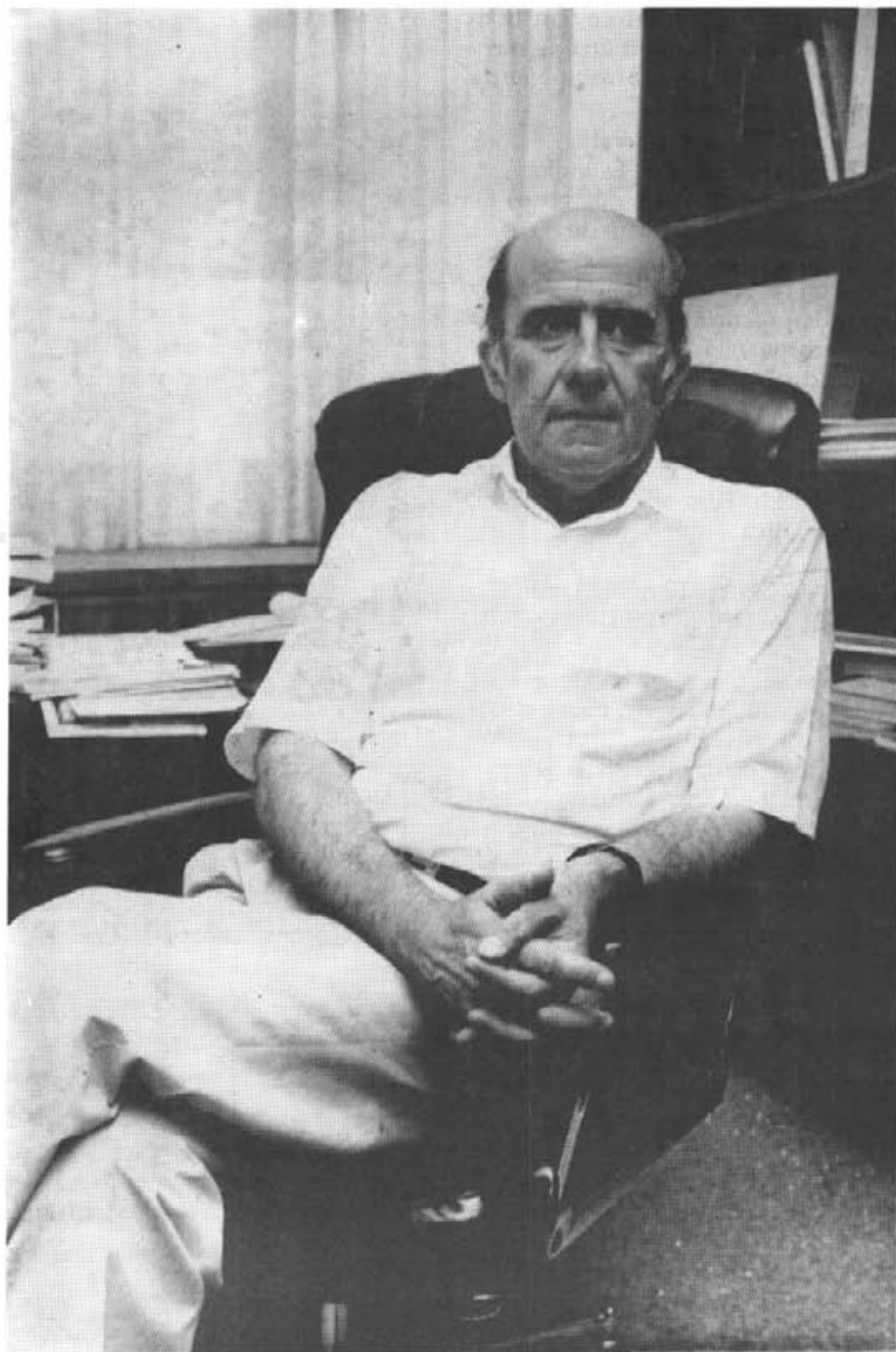
-Per tant, en un any pensau que hauria de quedar decidit el tema «creació d'una nova central elèctrica a Mallorca»?

-Si volem anar amb una certa tranquil·litat, més o manco aquest és el termini que tenim.

CAP A L'ANY 2.000 ELS ACTUALS CENTRES ESTARAN SATURATS

-Record haver llegit que el nou Pla Energètic Nacional recomanarà que no es creïn nous emplaçaments, sinó l'ampliació i la millora dels ja existents.

-Si hi ha res d'això hem de dir que el Pla Energètic Nacional pensa més en el sistema elèctric peninsular que en el balear —que ve a tenir la seva indiosincràcia especial—. Això es farà mentre sia possible, però pensem que al voltant de l'any 2.000

es saturen els emplaçaments actuals. D'aquí a l'any 2.000 hem de fer ampliacions a les centrals ja existents. El problema és que cap a l'any 2.000, amb els índex de creixement que hem parlat, els emplaçaments actuals queden saturats i sense possibilitats d'ampliació.

-Entre l'any 1994 i l'any 1996 entraran en funcionament dos grups nous a la central del Murterar, a Alcúdia, que duplicaran la potència d'aquella instal·lació. Tancareu definitivament la central de San Juan de Dios però n'obrireu una de nova a Cas Tresorer. ¿Quina potència tindrà?

-Entre 90 i 100 Megawatts.

-Entre 90 i 100 MW. És molt.

-Vénen a ser com a dos grups de producció de San Juan de Dios. I San Juan de Dios en té cinc.

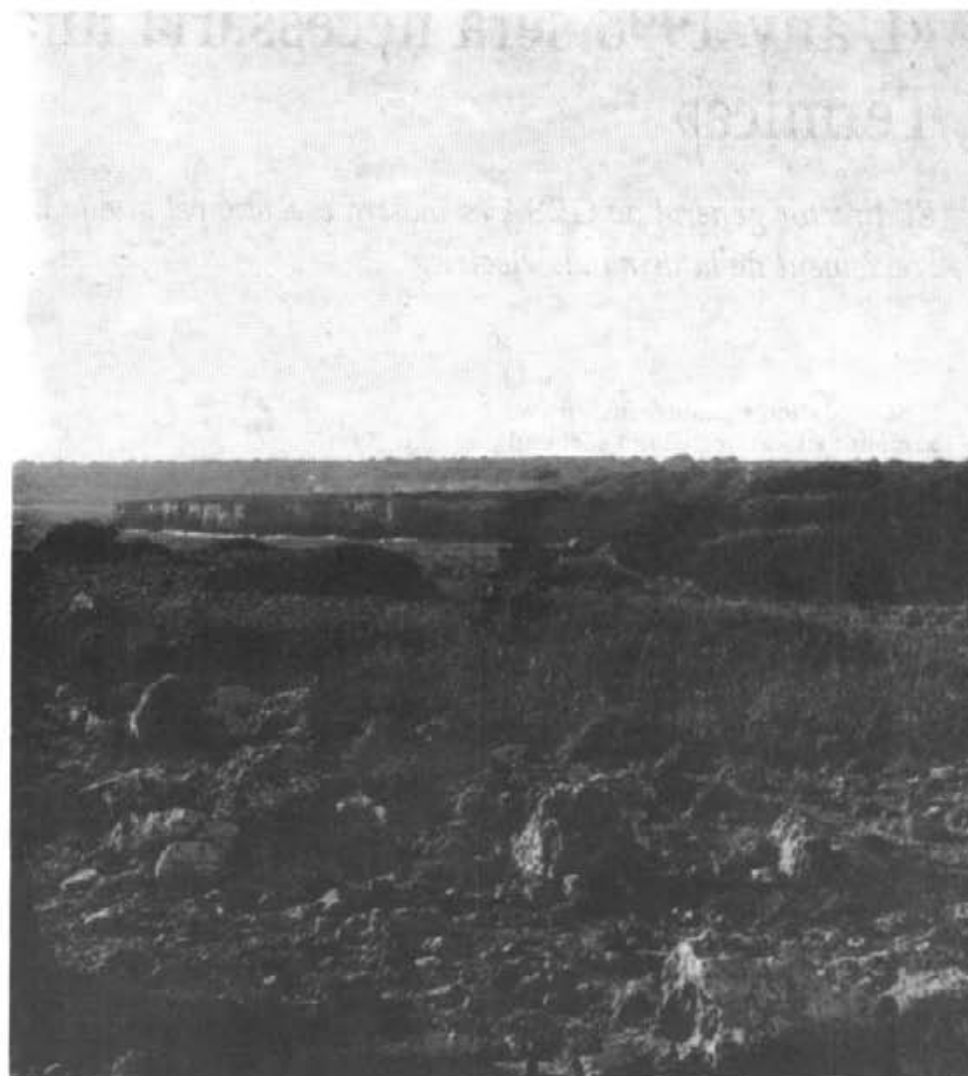
-I tot i la incorporació de tota aquesta potència nova és necessària la incorporació d'un altre centre productor?

-Al voltant de l'any 2.000 surt que sí. Maldament no seria necessari si aconseguíssim un creixement de demanda zero. Però això ho veig molt problemàtic.

LA RACIONALITZACIÓ DEL CONSUM: OBJECTIU DE TOTS

-¿Què significaria, en termes de vida quotidiana, i de possibilitats reals d'aconseguir-ho, un creixement de demanda elèctrica zero?

-És molt difícil. Hem de pensar que l'energia elèctrica està, històricament i a tots els països, desplaçant altres energies. És a dir, que té

un creixement superior al de la resta d'energies.

Aleshores, hauríem d'introduir una component d'estalvi en els usuaris tan gran que compensés el creixement de la població i compen-

sàs aquest desplaçament d'altres energies. Efectivament, avui en dia, tant a nivell domèstic com a nivell industrial s'està incrementant per unitat de producte la participació de l'energia elèctrica, reduint-se la d'al-

DOLÇ I SALAT

FRUITS SECS

CONGELATS

POLLASTRES A L'AST

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

PASTISSERIA

Ca'n Lluc

Sant Llorenç, 78 - A - Tel. 660669

LLUCMAJOR (Mallorca)

tres energies. I no en parlem si durant aquesta dècada fessin viable el cotxe elèctric; que això ja suposaria una estirada brutal del consum.

-Sí, però ¿i les investigacions en noves tecnologies de l'estalvi? Per

exemple: l'estalvi aconseguit amb les noves bombetes fluorescents ampliat a altres aparells: frigorífics, aires condicionats... ¿No pot venir per aquí una font important d'estalvi?

-Crec que hem de forçar que hi vengui. Perquè tot allò que pugui ser una racionalització del consum ha de ser un objectiu de tots. Però pens que això l'únic que pot fer és que el consum energètic creixi menys que el parc d'electrodomèstics, per dir-ho d'alguna manera.

Però això que és cert és que el parc d'electrodomèstics creix de cara dia, ja que la tendència a fer la casa més gran i més confortable està clara, la tendència a tenir una segona residència està clara, la tendència a la incorporació d'equips nous que abans no existien i que consumeixen electricitat, com puguin ser l'ordinador, la màquina d'escriure elèctrica, els processos d'automació, etcètera, etcètera, fa que el creixement de l'energia elèctrica sia superior, fins i tot, al d'altres energies. És més, en èpoques de crisi profunda, molts de països —Espanya inclosa— han decrescut en el consum final d'energia i han incrementat el consum d'energia elèctrica. Fet que el component d'estalvi anul·li aquest creixement, jo ho veig molt poc probable.

-És a dir, que això que sentim comentar, que una probable crisi bèl·lica en el Golf Pèrsic significaria un descens en el consum d'energia elèctrica ¿No és aplicable a l'energia elèctrica?

-Entenc que no. Perquè quan hi ha precisament una escassetat d'e-

nergia, la que més creix sempre és l'energia elèctrica perquè és la més fàcilment modulable.

O sia, per posar un exemple molt clar: Si les coses vénen mal dades, a un ambient com el de Mallorca ens podrem permetre no encendre durant tres mesos la calefacció de gas d'un edifici que en tenguim. Però encendrem l'estufa elèctrica de la cambra de bany a l'hora de banyar-nos.

Això, per posar un exemple vulgar, no molt feliç. ¿Però que pot dur, això? Que decreixi el consum, per exemple, de gasoil o de gas per a la calefacció. I, en canvi, augmenti el consum d'energia elèctrica.

ELS POLÍGONS INDUSTRIALS

-La creació de polígons industrials o, per exemple, l'ampliació de l'aeroport de Palma, que significaran en consum nou?

-Bé, això són consums puntuals que una vegada incorporats ja deixen de tenir una recuperació posterior. Però comptats cadascun, idè... per exemple, segons les previsions que coneixem, molt a nivell d'avantprojecte, l'ampliació de l'aeroport pot significar entre un 1 % i un 1'5 % d'increment del consum a l'any que es facin les obres.

-I, als polígons industrials, vos sembla que s'hi instal·laran indústries especialment consumidoras?

-No, jo crec que no. Però és cert que quan hi ha una remodelació d'indústries tots els consums també van de cara a consums elèctrics. O sigui, les noves indústries seran indústries més automatitzades. I més automatització vol dir més consum

BAR CA'N NADAL

(Nova direcció)

En Jaume i Na Catalina

**Especialitats: TAPES I
BERENARS**

Nicolau Taberner, 36 - Tel. 66 00 43

CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:

Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)

Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)

Divendres horabaixa (16,30 a 20 h)

Carrer Major, 77 - Tel. 66 20 17 - LLUCMAJOR

Vista aèria de S'Estalella

elèctric. Seran indústries que tendrien a robotització amb substitució de personal, etcètera, etcètera.

Per tant, és molt difícil avaluar quin component de major consum introduiran els nous polígons. Però jo entec que no aniran a reduir-lo sinó a incrementar-lo.

LA PUJADA DE LES TARIFES NO REDUIRÀ EL CONSUM

-S'ha publicat aquests dies que la crisi del Golf Pèrsic ha incrementat la demanda de plaques d'energia solar a les Balears. És així?

-Bono, jo crec que és un poc prest, encara, per parlar-ne. Totes les previsions van en aquest sentit. No és només un efecte de cost sinó un efecte de disponibilitat de plaques solars de tipus tèrmic. Avui en dia la placa solar és econòmicament competitiva, totalment. Aleshores, és de suposar que això se rellanci novament, quan darrerament havia quedat molt estancat per l'estabilitat dels preus del combustible.

-Pel que a la perspectiva del consum elèctric durant l'any 91, quina és la vostra opinió? Quin creixement del consum creis que tindrèu?

-La nostra opinió és que no serà un any bo. Però això no significa un creixement zero ni de prop fer-hi. Jo esper entre un tres i un quatre per

cent d'increment.

-S'incrementen les tarifes elèctriques entre un 6 % i un 6'8 %. ¿Creis que això incidirà en el consum?

-Jo entenc que no. No tenim encara dades oficials de quin serà l'increment ni de com es distribuirà aquest increment entre les distintes tarifes. Però entenc que això només fa nivellar el valor de l'energia elèctrica en pessetes constants.

Entenc que l'energia elèctrica té una sensibilitat a preus molt baixa perquè precisament és una energia molt versàtil i molt útil. La pujada de preus, al meu parer, no tindrà cap incidència sobre la demanda. Per tenir un efecte de demanda, els increments de costs haurien de ser molt més grans.

A més, l'increment del 6'8 % sobre les tarifes només fa recollir l'augment de costs de producció que hi ha hagut i preveure una mica els que es produiran en el 91.

«EL CREIXEMENT ZERO NO EM PREOCUPA EN ABSOLUT»

-Tornem a la qüestió del creixement zero. Senyor Pocoví, com a director general de GESA, el veis desitjable un creixement zero del consum d'energia elèctrica?

-Bono. Aquí hi pot haver opinions personals i opinions, diguem-ne, oficials. Jo, com a director de GESA, el

creixement zero no em preocupa en absolut. GESA, per atendre el creixement de consum zero, pràcticament es veu abocada només a un manteniment. En canvi, per atendre un creixement de la demanda com l'actual es veu abocada a fer unes inversions que assusten.

Aleshores, des del punt de vista del director de GESA no m'assusta el creixement zero. Rotundament no. Al contrari, l'empresa seria molt més manejable amb un creixement zero.

-De totes maneres, l'expansió del consum també és expansió de l'empresa. Diuen.

-«Desde luego». Això «desde luego». Però des del punt de vista de viabilitat de l'empresa, per dir-ho d'alguna manera, a compte de resultats, per parlar-ne d'alguna forma, el creixement zero no em preocupa en absolut.

Des del punt de vista particular? Bono, el creixement zero té un atractiu de protecció del medi ambient i del paisatge. Ara, hem d'estar disposat a sacrificar moltes de coses per aconseguir un creixement zero.

-Ja.

-Si hi estam disposats, encantat. El que no podem fer és no voler creixement i no posar els mitjans per a que aquest creixement no sigui possible.

La finca de ca'l Sireno allotjarà el primer refugi de caça privat de Balears

El terme municipal de Lluçmajor comptarà amb el primer refugi de caça de Balears. La propietat de la finca Ca'l Sireno ha aconseguit de dur endavant la seva iniciativa i dies passats aconseguia el vist i plau dels responsables de la Conselleria d'Agricultura i Pesca. Una comunicació un tant inesperada ja que la tramitació de l'expedient s'havia retardat més d'un any.

La direcció general d'Estructures Agràries i Medi Natural ha donat el vist i plau a la sol·licitud formulada per Jerònia Taberner Calafat per a la creació d'un refugi de caça en els seus terrenys, d'una superfície aproximada de 18 hectàries. La petició anava acompanyada d'un informe del GOB, entitat patrocinadora de la iniciativa en la qual es preten de preservar tant la flora com la fauna de la finca Ca'l Sireno, ubicada a la marina de Lluçmajor.

La figura del Refugi de caça és contemplada tant a l'articulat de la Llei de caça 1/1970 com pel reglament de Caça aprovat pel Decret 5506/1971. Quan autoritza la seva creació la Direcció General del Medi Natural marca una sèrie de condicions per complir: en primer lloc, la prohibició permanent de l'exercici de la caça i extracció de plantes, descomptant si hi ha autorització expressa de la Conselleria d'Agricultura i Pesca quan existeixin raons que aconsellin la captura o reducció de determinants exemplars.

En segon lloc assenyala que l'administració del refugi de caça correspondrà a l'entitat patrocinadora (en aquest cas el GOB) reservant-se la Conselleria d'Agricultura i Pesca la tasca d'inspecció. La institució ecologista haurà de presentar, una memòria on quedin reflectides les activitats desenvolupades i els resultats aconseguits.

El darrer capítol de les prescripcions es refereix a les senyalitza-

cions de la finca que hauran de figurar als seus voltants. S'utilitzaran idèntiques marques que els dels cotos privats de caça amb la inscripció «Refugi de Caça-Estació Biològica».

La finca de Ca'l Sireno està situada a uns quatre quilòmetres del casc urbà de Lluçmajor i els seus terrenys són una sèrie de tanques d'anties i tradicionals cultius on hi ha algunes basses, elements que constitueixen un focus d'atracció per a gran quantitat de fauna, donat el caràcter determinant de l'aigua a la resseca marina llucmajorera.

El biotop dominant a les 25 quarterades és el característic de la marina i típic de totes aquelles àrees no afectades per l'ús abusiu de la construcció a les zones costaneres de Mallorca.

La flora existent correspon a les següents espècies vegetals: ullastre, garrover, llenrisca, esparraguera de moix i vera, escanya-cabres, lletrera, ginesta, borda i para blava.

L'esmentat biotop acull espècies animals de gran interès, pel caràcter

exclusiu de tipus mediterrani, les quals utilitzen els recursos alimentaris que els proporcionen de forma natural les esmentades plantes, així com altres espècies de fauna bàsicament insectívora.

Per altra banda, la relació d'aus que nidifiquen a una àrea de ràdio inferior als cinc Kmts, és extensa i variada. Compren entre d'altres, el xoriguer, la perdiu, el mussol, el puput, el rossinyol, les varietats de busqueret, corb, cadenera, cap ferrerico, teulader, gafarró, trencapinyons, etc. Tots ells troben refugi i aliment a la finca, tant en èpoques de migració com a la resta de l'any.

Els responsables del GOB han manifestat la seva satisfacció per la cristallització de la iniciativa del Refugi de Caça ja que pràcticament la totalitat del terme de Lluçmajor es troba en règim de coto privat de caça i que els terrenys que es troben lliures de l'esmentada qualificació es consideren oberts i sofreixen una gran pressió cinegètica.

Gent de la vila

Mestre Miquel Salvà Sastre «Tacó», adobador de pedra

Mestre Miquel és un home conegut per tot el poble, sobretot pels que tenen alguna relació amb la construcció. Tant si són mestres de picapedrers com picapedrers o persones que han fet una casa nova o, fins i

tot, una petita reforma, han hagut de passar necessàriament per la «Serradora» regentada pels seus fills, Miquel i Jaume i pel seu gendre, Guillem Parera.

-Mestre Miquel, quan començàreu a fer feina. Quin va ser el vostre primer ofici?

Me vaig posar de ferrer amb mestre Damià Moret des dels 12 anys fins als 17, quan me'n vaig anar a fer el servici. Quan vaig sortir me vaig posar de picapedrer amb en Bernat «Misser» i més tard, amb la meua dona anàrem a fer de foravillers a la possessió de Son Serra, on vàrem estar tres anys; allò no era lo nostre.

-I quan tornàreu al poble, què vàreu fer?

-Vaig posar-me de picador amb en Toni «Santanyiner», més tard vaig anar a fer feina amb els seus germans, en Toni i en Tomeu, a Ciutat. Quan vaig tornar a Lluçmajor vaig fer feina amb en Miquel «Potes» i amb en Toni «Gamba» i també amb en «Barraqueta». Més tard, amb els «Socios»: ells posaren el capital i jo els «Sabers», fèiem feina a l'estació, i va ser en aquell temps quan els mestres de picapedrers que me coneixien em deien: «no sé per què, amb el que saps fer, te n'hagis d'anar a sota d'altri».

I un me va dir: «jo te compraré una finca i et faré una barraca per fer feina tu». Vaig decidir-me i ara fa 25 anys me vaig posar per jo. La dona m'ajudava i de tot d'una ja vaig posar dues màquines i la cosa me va començar a anar bé.

ABANS ANAVA A PICAR AL LLOC ON HAVÍEM DE COL·LOCAR LES PECES

-Quines són les obres (que recordeu) que per a vós tenen una espe-

Mestre Miquel amb el seu fill Miquel i el seu gendre Guillem

Jaume Salvà encarregat de la pedrera

cial importància?

-Quan encara feia feina amb els «Socios» vaig fer la pedra de la casa de Ca Mestre Gori «Claret» i la vaig anar a picar allà mateix. Feia les peces al lloc. Hi ha un llit d'escala

que per baix hi passar una porta que va al corral, feia tres dies que el mestre i un picapedrer volien pintar-lo i no els sortia; me cridaren, ho vaig mirar, ho volien senyar amb un compàs. Vaig demanar dues llepases i en vaig vinclar una, la vaig posar a la paret, senyaren i va anar bé.

També vaig fer a Ca's Fuster de So N'Avall. La façana i l'arc de mestre Damià «Piculí» i també vaig fer la capella de Pina, d'estil gòtic amb uns arcs de 9 m. d'altària. A Lluçmajor vaig fer ca s'apotecari Mir, a ca D. Bernat «Reus», a les Cisternes Majors hi vaig fer un arc per dedins el llit de l'escala, tot picat. A ca na «Meca» de plaça hi ha fet dos pics: a la botiga i ara que són pisos.

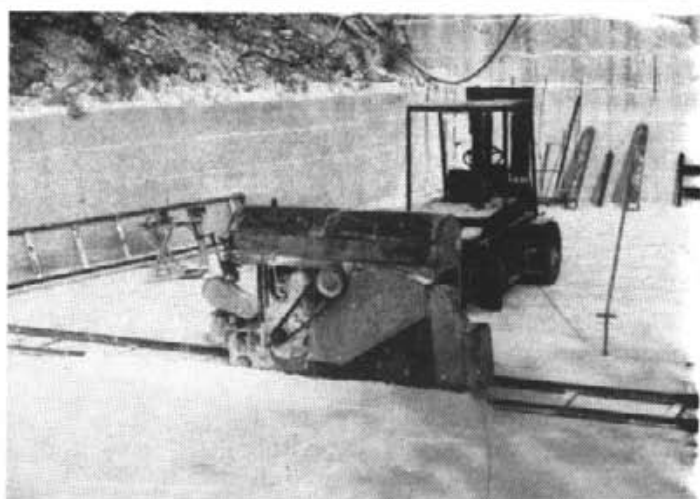
-De tot d'una que muntàreu el negoci, com eren els preus?

-Molt barats, a 10 reals s'hora. Aiximateix han pujat molt les coses de llavors a ara.

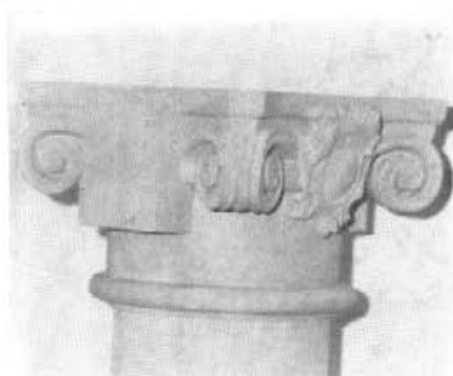
HEM GASTAT MOLTS DE DOBLERS EN MAQUINÀRIA PER PODER SER COMPETITIUS

-Miquel, tu que te'n cuides de la qüestió de la maquinària de l'empresa, quin canvi hi veus des que t'hi posares?

-Procuram fer tot el que podem en les màquines, encara que sembli que no s'hi pot fer. Hem fet moltes proves i hem gastat molts de doblers en maquinària i eines per poder ser competitius. A més no es troba gent qualificada per fer a la mala les feines que altre temps es feien. Llavors l'home era més per-

Pedrera de s'Horta (Felanitx)

Capitell de la Casa de Cultura de Felanitx.

Mestre Miquel Salvà «Taçó».

fecte que no la màquina i ara és aquesta que ha superat l'home i fa algunes feines més ràpides i més bé.

-Què feis ara? Hi ha alguna cosa per destacar en aquests moments?

-Feim cinc finestrals per a la Seu. Ja n'hem fet d'altres.

-Ha canviat la demanda des de fa un temps a ara? El client demana el mateix o el gust és diferent?

-El que passa és que ha canviat la feina. No és la mateixa que es feia abans. Fa vint anys només feiem hotels i tot eren metres i metres i metres. Ara és una feina molt més especialitzada. L'hotel «Aya» de mestre Antoni «Bolenó», va ser el primer que férem. Actualment la demanda major ve de cases particulars, ara en fan més de bones i s'empra la pedra i la fusta com a element ornamental, la gent té més doblers que altre temps i per això es fan cases millors.

EL MARÈS DE FELANITX ÉS MILLOR QUE EL DE GALDENT

-Què ha representat per a vosaltres la temporada de la pedrera de Galdent?

-Ara hi ha marès millor que el de Galdent. El de Felanitx és millor. És un marès que els antics picadors el deixaren perquè era massa fort quan el treien a la mala, però ara amb les màquines no hi ha problema a l'hora de treure'l.

La tancada de la pedrera de Galdent, encara que comprarem tot el marès que poguérem abans que no es tancàs, no podia crear el problema de la manca de matèria prima i per això es va haver d'aconseguir-ne una altra, que explotam nosaltres.

-Guillem, segons tenim entès, tu ets l'artista, qui té cura dels acabats, així com en Miquel és el tècnic refe-

rent al procés d'elaboració. Quines obres recordes amb més estimació?

-Les Creus del Camí de «Sa Torre», davant Son Noguera, la que hi ha al carrer de Gràcia, al cornaló del molí d'en «Dragó», la de damunt la capella del cementeri i la que es troba a la ronda, davant «Ca'n Tià Taleca». Darrerament també hem fet les plaques dels noms dels carrers que s'estan posant.

En el moment de l'entrevista, en Jaume, el fill petit que ha entrat al darrera a treballar a l'empresa, perquè la seva anterior tasca esportiva no li deixava massa temps lliure, però segons ens ha informat son pare, molt orgullós, és en Jaume l'encarregat de la pedrera, feina que alterna amb la d'esculpir la pedra i s'ha de dir que en aquest aspecte els ha sortit un alumne avantatjat.

I. Barceló

Temps d'ametlles, de Josep Sacarès Mulet. Una recensió apassionada

Jaume Oliver

He de reconèixer que aquesta recensió és apassionada. La ràpida lectura de les seixanta pàgines d'aquesta publicació del llucmajorer i col·laborador d'aquesta revista, Josep Sacarès Mulet, ha aconseguit la meua identificació amb la lletra i amb l'esperit del seu contingut. Per tant, tot allò que diré haurà d'ésser completat i matisat més endavant. O jo mateix o altres (crec que aquest llibre demana una anàlisi des de diverses perspectives) ja tornarem analitzar més pausadament el recull d'aquest floret de records i descripcions que l'autor estén damunt el paper, amb profusió i generositat, per a la fruïció dels lectors.

Ara la meua recensió és amarada d'un fort impacte literari i emotiu que m'ha transportat a la meua pròpia infància, fa més de quaranta anys, quan, amb el meu padrí Jaume Monjo, me n'anava a Ca S'Hereu d'enfora o d'aprop, a Son Gran Dia o a Es Marroig i, a vegades tot-sols o amb altra gent, la padrina Joana Aina Curta per exemple, protagonitzàvem escenes molt

TEMPS D'AMETLLES

JOSEP SACARÈS MULET

FOTO ESTUDI
REPORTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITÀRIA

C/ d'Es Vall, 21 - Tel. 66 00 29

La Palmera

Historiador Terrasa, 37
Teléfono 66 04 69
LLUCMAJOR (Mallorca)

major

Antònia Tsern

PERRUQUERIA UNISEX

C/ Major, 7 - Telèfon 66 13 59
LLUCMAJOR (Mallorca)

Maria Lar

Boutique

c/ Impremta, n.º 1 (Pas d'en Quint)
Tel: (9 71) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca

semblans a les descrites en aquestes pàgines.

L'autor ha dividit el seu relat en dues parts. La primera, «Un dia d'ametlles», subdividida en els següents apartats: Preparatiu; Partida; Arribada al tros i començament; Fins l'hora de berenar; El berenar; Fins l'hora de dinar; Dinar; L'horabaixa; Una tempesta per la tarda; El retorn. La segona, «Una setmana a la finqueta», subdividida en els següents apartats: L'anada; La finqueta; La caseta; Fets; De serps; De calàpets; De caçadors; EL llibret; Sopar; Vetllades; Dormir; Pastar-Forn; Una vetllada a cal veí; El couer; De quan la Terra bullí; De moros i d'altres gents; Jugar; Quins eren els nostres pensaments, les nostres quimeres d'aquells temps? Els padrins; El pare; La mare; Les joves; Els joves; Els nins; El retorn; Reflexions.

El relat és construït en un estil clar i concís, com l'autor acostuma (recordem l'interessant pregó de fires «Una geologia del terme de Llucmajor. El Pla i la Muntanya» i l'article «Sa casa de sa por i altres records d'infantesa» publicat al número 100 extraordinari, Edicions de pinte amble), frases curtes o molt curtes, adjectius ben cercats, gens de palla; amb un detall quasi exhaustiu i amb una visió de les coses molt realista i objectiva i, d'altra banda, amb grans connotacions subjectives, psicologicistes i valoratives. Aquesta publicació, que es deriva del profund coneixement d'allò que conta, conté, al llarg del text, algunes descripcions magistrals (per exemple

«Una tempesta per la tarda» i el dibuix de l'Amo en Pere i Madò Mariona a «Una vetllada a cal veí») i demostra dues qualitats de l'autor ben valuoses: un esperit d'observació fora del comú i una memòria prodigiosa, unides a una sincera estimació de tot allò que descriu.

El text, en conjunt, resulta un exercici molt aconseguit de plàstica visual -sembla que llegint es contemplin les escenes contades- i de vivíssima narració que condueix el lector, sense forçar-lo però amb insistència (així és l'autor), fins al final del relat. No s'ha d'oblidar que el text conté una gran part d'autobiografia -el qui escriu ha tomat ametlles molts d'anys i ha viscut les experiències que s'expliquen- i quan un autor explica coses de la pròpia història vol que l'escoltin o el lleixin amb atenció.

D'altra banda, Josep Sacarès ha fet una contribució d'altra qualitat a l'etnografia, escrivint totes aquestes coses -verba volant, scripta manent- i deixant constància d'un nombrosíssim conjunt d'elements- tant els fets com els seus noms- constitutius de les feines del camp a la fora vila llucmajorera i que han estat costums i formes de vida trameses de generació en generació dins una cultura i una economia pre-turístiques.

Sense massa esforç, me vénen al cap diversos estudis específics referits a l'entorn llucmajorer que es poden derivar d'aquest text de Josep Sacarès. Entre d'altres, estudis de flora i fauna; de climatologia; de

toponímia; de cultura popular; de lingüística; de gastronomia; de construccions populars i materials emprats; d'economia; dels cicles naturals, etc... Sens dubte, podrà servir de recurs didàctic als Centres Educatius, des del nivell d'Educació Preescolar fins a l'Escola d'Adults, amb les degudes aproximacions diversificades, per al coneixement del nostre medi natural, social i històric. Crec que a totes les cases de Llucmajor, i a moltes de la part forana mallorquina, aquesta publicació provocarà interès, promourà moltes converses i farà molta companyia.

L'autor, que fins fa poc sols coneixíem a través dels articles especialitzats en temàtica geològica, ha demostrat els darrers temps tenir vena literària més que suficient com per sentir-se compromès en posteriors publicacions de caire autobiogràfic, literari o de divulgació social.

L'il·lustrador, Josep Manresa, ha sabut expressar molt vivament, en una dotzena llarga de dibuixos, diferents moments de la collita d'ametlles i de la vida camperola llucmajorera.

El llibre, patrocinat per la Conselleria de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear, s'acabà d'imprimir, amb tota pulcritud, als obradors de la Impremta Moderna de Llucmajor, el dia 24 de desembre, dissabte de Nadal de l'any 1990. La tinta és encara fresca i el paper nou de trinca, sols falta començar a llegir la primera pàgina. No dubteu que arribareu, i ben aviat, a la darrera.

CARNISSERIA ■ XARCUTERIA

ZANOQUERA
GARCIA

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02
LLUCMAJOR (Mallorca)

JAIME LLULL RODRIGUEZ

*INSTAL·LACIONSELÈCTRIQUES

Enllumenat
instal·lacions d'energia solar
Muntatge de quadres elèctrics
Antenes TV

* INSTAL·LACIÓ DE COMPTADORS

Canvis de tensió
Contractació de comptadors

C/. Gómez Ulla, 45 - Tels. 66 17 92 - 24 22 86

O.C.B. Lliura els premis 31 de Desembre

Miquel Bezares, premi Rosselló-Pòrcel

LA CEBA FA PINYA

Ha fet fortuna la gràfica precisió de bisturí irònic de la frase segons la qual els qui, treballaven, lluitaven per la llengua i la cultura de Mallorca durant els anys més negres de la dictadura, «cabien dins un tramvia». Ara que aquests vehicles han estat substituïts pels clients de l'ORA, l'Obra Cultural Balear engabia els devots i simpatitzants a la SALA GALA del Casino de Mallorca. Era el passat divendres, dia 21 de desembre i el motiu que ens reuní entre aquells murs de colors pastels era el sopar-festa de lliurament dels IV Premis 31 de Desembre. Aquest és el nom dels guardons que concedeix l'OCB amb la finalitat de reconèixer, d'estimular i de fer sorgir tot tipus d'actuacions, de comportaments i d'activitats encaminats a afavorir l'ús normal de la llengua catalana en tots els àmbits de la vida social i pública, a promoure la cultura i a desvetllar i desenvolupar la consciència nacional pròpia de les Illes Balears. A manca de tramvia, durant l'inacabable ritual d'introducció a la gèlida estança, algú retratà la situació amb aquest eslògan: «LA CEBA FA PINYA».

La veritat és que molts dels assistents, poc afeccionats a la rulleta americana, tenguérem problemes per les envitricollades rutes de la geografia turística fins a trobar el Casino de Mallorca. La sorpresa continuà en coincidir a la sala d'espera (es deu haver de dir el Hall) amb una gernació d'abrics de pells, batles de Calvià i presidents de les Corts. Era només una coincidència: amb un sopar d'algun ram de l'empresa turística.

Finalment, els nostres afanys foren recompensats i poguerem tastar la Crema Princesa, l'Orada a la mallorquina o el peix de pollastre al prebe verd, i aclarir com eren les tomàtiques persillé o les patates «cha-teau». A l'escenari, els teatres

«Capsigranys» de Manacor ens avançaren el primer programa de la TV autonòmica de les Illes, i ens saludaren presentadors de les teves autonòmiques i -més o manco- catalanoparlants. La delegació llucmajorera va rebre amb manifestacions d'entusiasme la referència al seu padrí llucmajorer que va fer el presentador de TV3 Jordi Llompart.

BEZARES PREMIAT

En fer-se pública la decisió del

jurat, s'anuncià la concessió a Miquel Bezares del premi Bartomeu Rosselló-Pòrcel, destinat a premiar a una persona de menys de 30 anys que hagi destacat en el terreny de l'animació cultural, de la investigació -artística, humanística, científica- o en el camp de la creació.

L'acta al·ludia a l'aportació original i profunda de la seva poesia, així com a les seves activitats de difusió de la literatura, entre les quals destacava la seva participació en la trajectòria de les Edicions Atàviques.

«Jo no he fet res més que escriure en la meua llengua», foren les úniques i precises paraules del parlament ritual del premiat.

Els altres premis serien per l'Institut d'Estudis Eivissencs, Maria del Mar Bonet, Gori Mir, el Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes i Damià Pons i Pons, de l'estada del qual com a professor a l'Institut M.A. Salvà n'han quedat tan evidents empremtes i bon record. Les distincions de la Junta Directiva de l'Obra, es lliuraren a Mossèn Josep Capó i Joan i Sr. Pau Llabrés i Pizà -a qui encara puc veure entre els abolits pupitres blaus de Sant Bonaventura, examinant-nos de català.

El final de festa ens permeté tafanejar pels exòtics paratges de la sala de joc, on algú membre de l'expedició local es mostrà francament imbatible davant la tafurera màquina escurabutxeques.

I l'any que ve -enguany ja- hi tornarem si no hi ha res de nou. A més de saludar vells amics, antics coneguts, còmplices i compromisos, tornarem a aprofitar l'avinentsa per recordar, si més no, que existim i anam fent la nostra, per molt que s'encabotin a negar-ho o posar-ho en lletra petita.

Cardell

Gloses i Cançons

La vaig haver d'aprendre de memòria perquè no tenia per escriure en aquell moment. Així com tantes i tantes cançons han estat trameses de viva veu, així la vaig rebre jo; no l'he vista mai escrita i manco impresa.

Me l'ensenyà mestre Pere Joan Carreró, barber i sabater, soler per ésser més precis. Jo vaig pensar que era feta de qualche sabater, de quan erem més joves, perquè els sabaters, a Lluçmajor, a més de llegir «El capital» que normalment tenien dins el caixó de les eines, també passaven molt de gust de fer befa dels pagesos que passaven pel carrer, sobre tot si havia fet mal temps i venien banyats, i els saludaven pegant copa al caixó amb el mànec del martell, posar noms i fer cançons.

Es una cançó de quatre mots, senzilla, que són les que més abunden dins del repertori mallorquí; la segueixen quatre dècimes que cada darrer mot és un dels de la cançó primera i diu així:

Pare nostro, vos qui estau
amb so cap dins sa pastera
Na Margalida i en Pere
festegen dins es corral.

Un temps 'nava a festejar
una al.lota molt beata,
i quan la veia tan guapa
ja me feia endiumenjar...
Amb el temps va arribar
es dia des seu sarau,
quan jo 'rrebetia es clau
vaig sentir com una beia,
i va ser ella que deia
«PARE NOSTRO, VOS QUI ESTAU»

Quan vaig haver començat,
es vespres m'hi presentava,
sa mare se descuidava
i jo ja 'via aprofitat.
Amb el temps em vaig enterar
d'una idea vertedera,
que ella se girà a darrera
per no sentir-la resar;
i «hasta» s'arribà a posar
«AMB SO CAP DINS SA PASTERA

Un vespre en haver sopat,
jo en pas per carambola,
ella va ser tota sola:
m'assec an es seu costat...

Sa madona des veïnà
va sentir un poc d'esquera,
i tot d'una falaguera,
va a sa mare i li digué:
«Jo no sé que deuen fer,
NA MARGALIDA I EN PERE»

Sa mare, com una bala,
tot d'una se presentà
i encara mos va trobar
a tos dos que feiem tala.
Tot d'una em parlà a la mala:
«Surt a defora, animal!,
i jo vaig dir: «Serà més mal;
s'amor forta no se lleva,
i es qui no va a ca seva,
FESTEJA DINS ES CORRAL».

Guillem Oliver

EL SALO DE PERRUQUERIA
I BELLESA DE LES

**GERMANES
PUIGSERVER**

ELS OFEREIX EL SEU HORARI:

De dimarts a divendres

de 9 a 12 i de 15 a 19

i els dissabtes de 9 a 19

C/ Orient, 8

Tels. 66 20 08 - 66 11 12

LLUCMAJOR

TALLER MECANICO
NOGUERA

DEL MOTOR I DE L'AUTOMÒBIL

Pedro Noguera Enseñat

Servei Automòbils

C/ Ripoll, 30 - Tel. 66 22 13

péna motor s.a.

Festes passades, coques menjades. Nadal, Cap d'Any i els Reis que, ja que si dugueren «molts carbonorum quilos» a Feliciano Fuster, per l'assumpte de S'Estalella, valdria més que li haguessin duit moltes candeles. Si el carbó li ha arribat més mals pensaments tendrà i és capaç de tornar ficar la banya de la central carbonera el dia manco pensat.

Per cert, malgrat que Correus va tant malamenti dels caramulls i caramulls de sacs de cartes que tenen sense repartir, el senyor Fuster ha rebut més de tres-centes cartes felicitacions nadalenes que li enviaren nins i nines de Lluçmajor. Però -el mussolet ho sap de bona tinta- el responsable de Gesa no en va fer cas; va contestar que els nins no escriuen aquestes coses i que darrera hi havia la mala intenció dels mestres.

També pareix que els Reis han duit, d'una punyetera vegada, el Polígon Industrial. La Comissió Provincial d'Urbanisme ja troba que no hi ha noses de tortugues, ullastres o el pont del tren i està d'acord quan les properes eleccions locals estan ja darrera el cantó.

Però han esperat que l'edifici dels avions estàs ben llest, per allò, supòs, de posar-se la ploma en el capell. Per això, el batlle no va pintar res a l'acte protocolari, tan poc, que ni pensaren a convidar-lo. Tot el protagonisme era pel Conseller d'Indústria i, diuen, aspirant a la vara de l'alcaldia de Lluçmajor.

No sé si són també els Reis o les properes eleccions, però, dins pocs dies, la platja de S'Arenal i també els carrers de la localitat turística estaran plenes de maquinotes i faran quasi un S'Arenal nou. Ja me'n direu si han de fer obres amb un pressupost total de més de quatre-cents milions de pessetes. L'estiu que ve no el conèixerem.

El mussolet diu que no sols a S'Arenal hi haurà obres i més obres. A fora vila ja n'hi ha a rompre. Diuen que, com que s'acosten les eleccions, els responsables municipals no diuen res i s'ha obert de nou la veda de «xalers» i pels voltants del puig -que per cert és zona protegida- aviat pareixerà una urbanització.

Tal vegada serà massa tard, i tal vegada no. Ses olimpíades de Barcelona no són fins l'any 92 i el mussolet diu que les màximes autoritats olímpiques ja estan tranquil·les, perquè les medalles, al manco les de natació, ja tenen propietaris. El regidor d'esports n'ha sortit amb la seva i farà dues piscines al camp de futbol.

Una vegada més -malgrat el preu que han pagat pels terrenys- el regidor d'UM ha tengut més vista que l'oposició dels peperos i la joventut llucmajorera si, a més de les escoles de tennis, gimnàstica i altres herbes, li posen una de natació podrà arribar a punt a la màxima trobada esportiva de Barcelona '92.

El falconet que sempre fa volades i més volades, diu que els caçadors van remoguts i no és que hagi sentit siular cap perdigó per devora les seves ales. A nivell local feren unes eleccions i pareix que els «sant-pares» de sempre aviat han fet les coses així com volien, ara no volen saber res dels nous elements de la junta i si demanen coses no saben cap resposta.

El malestar és general també a nivell insular i el manescal-president quan sent un ecologista pareix que veu el dimoni cucarell i els dona la culpa de tot i per això els Reis li han duit dues dotzenes de caps de cartutxos, però... de xocolata.

Ja està bé de xerrar dels Reis, exclama el mussolet. «I ara què tens? fins ara no havies obert el bec i només escoltares; deu esser que no t'han duit ni una mica de carbó?», repòn l'òliba que havia vist tota la festa de baix del rellotge de la Casa de la Vila.

Els companys de la penya, res aclariren. El mussolet no va dir ni pruna. El falconet diu que va escriure una carta als Reis de S'Estanyol i que no sap si li han duit res o no.

Molts d'Anys!

RESTAURANT

GRAN VIA

NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEIGS

Informació: Tel. 66 03 17 - LLUCMAJOR

1er Campionat de Cross de Polícies Locals

Joan Quintana, campió de Balears, homenatjat

J. Clar

Aquest Primer Campionat de Balears de Polícies Locals de Cross va tenir lloc el passat 6 de desembre, dia de la Constitució, i hi podien participar tots els Polícies de les Illes, tant en actiu com els jubilats. La prova es va realitzar en el dur circuit del «Pulg Verd» de Felanitx sobre una distància de 6 kms.

L'organització, que per cert va ser excel·lent, va anar a càrrec de l'Ajuntament de Felanitx, el qual va atorgar trofeus als vuit primers de la classificació general i una placa commemorativa a tots els atletes que varen acabar la prova i, naturalment, medalla al 1er., 2on i 3er de cada categoria.

JOAN QUINTANA, CAMPIÓ

Però sense dubtes, el corredor més destacat dins la categoria de 35 a 45 anys, va ser el Policia Local de Llucmajor i nou Campió de Cross de Balears, Joan Quintana Castell, ja que va cobrir els sis kms. del recorregut en un temps de 25 minuts i 32 segons traient quasi tres minuts al segon i tercer classificat, que varen ser Joan A. Albertí (28' 25'') de Palma i Angel Amores (28' 27'') de Felanitx.

A la categoria de menys de 35 anys es va proclamar

Equip de la Policia Local que va participar en el Campionat de Balears de Cross, Guillem Llompart, Joan Quintana (campió), Esteve Amer, Joan Mulet i Macià Terrasa.

mar campió de Balears, Tomeu Horrach (23' 00'') de Calvià, seguit de Manuel Morales (23' 52'') de Palma, i en tercer lloc, va entrar Miquel Céspedes (24' 06'') de Felanitx.

I finalment, a la categoria de més de 45 anys, com era d'esperar, es va proclamar campió, el gran corredor de Felanitx Sebastià Adrover, amb un temps de 23 minuts i tres segons.

Joan Quintana Castell, campió de Balears de Cross de Polícies Locals.

LA POLICIA LOCAL DE LLUCMAJOR, ENTRE LES MILLORS

No hi va haver campió per equips i si n'hi hagués hagut, sense dubtes hagués estat per a la Policia Local de Llucmajor perquè va classificar cinc corredors d'entre els millors de Balears; és a dir, 7è Maties Terrassa (26' 09''), 9è Joan Mulet (28' 25''), 13è Guillem Llompart (29' 03'') i 18è Esteve Amer (35' 12''), tots en la categoria de veterans.

A tots ells la nostra més sincera enhorabona per aquestes classificacions, així com a la Policia Local de Llucmajor per tenir entre ells aquests atletes i a més un campió de Balears.

Homenatge

El C.F. Llucmajor, presidit per Gabriel Paniza, va fer el passat 23 de desembre un homenatge a Joan Quintana Castell per haver aconseguit recentment el Campionat de Balears de Cross de Polícies Locals. Abans d'iniciar el partit de lliga de II Regional entre el C.F. Llucmajor i el C.D. Montaura, Joan Quintana va efectuar la treta d'honor acompanyat del batle Joan Monserrat, i de la banda de cometes i tambors que dirigeix Tomeu Bergas. El campió, a més de rebre alguns reglars, també rebé una placa en commemoració d'aquest campionat.

Cadettes C.D. Espanya

Joan Quintana

Per primer cop en la història del futbol balear, la Federació Territorial ha creat aquesta nova categoria de Cadettes, que ja existia en altres modalitats esportives. En futbol, emperò, quan s'acabava el període d'infantil es passava ja al de juvenil i ara entre l'entremès, aquesta nova categoria: la dels Cadettes. Molts equips de la geografia mallorquina es varen inscriure i s'han hagut de formar sis grups A, B, C, D, E i F i en el primer queda englobat el C.D. Espanya i es va designar com a entrenador, Joan Garau, un personatge que mereix capítol a part.

JOAN GARAU VIDAL

Es va iniciar com a jugador en els equips base del C.D. Espanya, passant per totes les seccions que hi havia aleshores fins que a la temporada 85-86, essent l'entrenador, Pep Dols, va passar a formar part del primer equip quan figurava a 1ª Regional. Poc després, es va incorporar a files per fer el servei militar però abans de tornar a jugar va tenir la desgràcia de sofrir una important lesió quan disputava un partit de futbol i això el va allunyar de l'activitat futbolística per sempre. No obstant això, Joan Garau no es va donar per vençut i va voler continuar vinculat

al seu esport i quina manera millor de començar que entrenant en futbol base i aprofitant les vivències per donar consells i ensenyar els joves jugadors. En la temporada anterior, 1989/90, ja va entrenar els alevins que militaven a II Regional i els va portar al segon lloc de la classificació. Els Alevins del C.D. Espanya, enguany varen aconseguir i millor marca de la història amb 30 partits jugats, 23 de guanyats, 4 d'empatats, tres de perduts, 114 gols a favor, 33 en contra, amb 50 punts i en tot això hi va tenir molt a veure Joan Garau Vidal. Ara, aquesta temporada 1990-91 s'ha fet càrrec dels Cadettes i la veritat és que els resultats no són tan favorables però això no embruta per res el bon treball d'aquest entrenador i estam segurs que triomfarà perquè ara, amb aquesta joventut, ja comença a donar mostres de la seva bona capacitat.

ESPANYA, 5 SES SALINES, 0

Espanya: Llorenç (Rafel), Leon (Ginard), Blai, Tomeu, Veny, Del Arco (Corbalán), Carles, Pérez, Castell (Cifuentes), Ruiz, Mut i Loren (Bonet).

Gols: 1-0, minut 5, Pérez. 2-0, m. 10, Pérez. 3-0, m. 50, Mut. 4-0, m. 72, Bonet. 5-0, m. 75, Pérez.

Els Cadettes varen començar amb bon peu i al

final dels 80 minuts reglamentats el marcador parlava per si sol d'allò que havia passat sobre el terreny de joc.

AVANÇ, 2 ESPANYA, 0

Espanya: Llorenç, Ginard (Cifuentes), Del Arco, Tomeu, Veny, Blai, Pérez, Mut, Carles, Loren, Castell i Bonet (Leon).

Partit dolent quant a joc per part de tots dos conjunts però pitjor quant a resultat per part dels visitants als quals els va ser anul·lat un gol en el m. 16 obra de Loren per fora de joc posicional d'un company.

ESPANYA, 2 PORRERES, 0

Espanya: Llorenç (Riera), Cifuentes (Pérez), Del Arco, Veny, Blai, P. Muñoz (Peset), Carles (Bonet), Loren, Castell i Ginard.

Gols: 1-0, minut 3, Mut. 2-0, m. 4, Loren.

Bon partit jugat pels locals sobretot en els primers 30 minuts. L'avantatge dels espanyistes hagués pogut ser major en no ser per la bona actuació del porter de Porreres.

COLÒNIA, 2 ESPANYA, 2

Bon resultat per al CD Espanya en aquesta visita a Sa Colònia de Sant Jordi on va aconseguir un punt positiu al final dels 80 minuts de partit.

ESPANYA, 1 ESCOLAR, 1

Primer empat d'aquesta temporada a casa contra l'Escolar de Capdepera i Cala Ratjada. Amb aquest punt, l'Espanya deixa escapar l'únic positiu que tenia aconseguit set dies abans.

S'HORTA, 1 ESPANYA, 1

Espanya: Rafel, Mas, Del Arco, Tomeu (Cifuentes), Blai, Ginard, Mut, Carles, Loren, Castell i Bonet (Ruiz).

Gols: 0-1, minut 3, Loren. 1-1, m. 27, Ferrer. 1-2, m. 78, Loren.

Es va aconseguir allò que es pretenia, és a dir, dos punts en un camp tan difícil com ho és el de S'Horta. Els visitants lluitaren fins el darrer minut amb un jugador menys a causa de l'expulsió de Blai.

ESPANYA, 0 MANACOR, 4

Espanya: Rafel (Llorenç), Mas (Corbalán), Del Arco, Carles, Blai, Ginard, Mut, Ruiz, Loren (Cifuentes), Castell (Leon) i Bonet (Tomeu).

El visitant va ser un equip molt superior a l'Espanya i com que va marcar prest, va agafar molta confiança i facilitats i al final, el resultat va quedar clarament decantat a favor del Manacor.

BARRACAR, 2 ESPANYA, 0

*Sabates
Can Gramet*

**VENDA DE MOSTRES
PARELLS SOLTS**

C/. Bisbe Taixaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR

 PEGASO

TALLER AUTORITZAT

ANTONI ROSSELLO RAMIS

Carrer Navarra, 4-5 - Tel. 66 09 28

Espanya: Rafel (Riera), Mas, Bonet, Carles (Tomeu), Blai, Muñoz (Corbalán), Mut, Ruiz, Loren, Castell (Leon) i Ginard.

Partit molt ben jugat per part de l'Espanya que només va perdre per què l'àrbitre va voler que els dos punts quedassin a casa. Hem de dir que els visitants varen acabar amb nou homes per expulsió de dos dels seus components.

**ESPANYA, 0
MONTUÏRI, 0**

Espanya: Rafel, Mas, Bonet, Carles, Del Arco, Muñoz (T. Mut), J. Mut, Félix, Loren, Castell, Ginard.

La novetat més important d'aquest partit, a partir del punt guanyat o perdut, segons es miri, va ser la incorporació de dos jugadors infantils: Félix, que va jugar tot el partit i Toni Mut, que va sortir als 15 minuts de la segona part i la veritat és que tots dos feren un bon partit. També els altres components varen lluitar i posaren ganes.

**CARDESSAR, 2
ESPANYA, 1**

Espanya: Rafel, Ginard, Del Arco, Carles, Mas, Mut, Félix, Loren, Castell, Muñoz (Leon) i Bonet.

L'Espanya va marcar primer gràcies a un gol de Joan Mut però l'equip de Sant Llorenç va empatar i més tard va aconseguir re-

Cadettes C.D. Espanya 1990-91

muntar i finalment els punts varen quedar a casa. Els visitants varen desplegar un joc molt disciplinat en defensa amb perillosos contraatacs i es varen mostrar com un bon equip amb esperit de lluita i de sacrifici i varen perdre, malgrat tot, contra un equip que la temporada anterior s'havia proclamat campió de la categoria infantil.

**ESPANYA, 0
BADIA CM., 3**

Espanya: Rafel (Riera), Bonet, Del Arco (Corbalán), Carles, Mas, Félix (Ginard), Muñoz, Castell (Leon), Loren, J. Mut (Cifuentes) i Pérez.

Primera part completament per al Badia que a més de fer un millor futbol va jugar creant les úniques ocasions de gol i així en el minut 39 va passar davant del marcador. En el segon temps va continuar la mateixa tònica arribaren dos gols més dels de Cala Millor.

**CAMPOS, 3
ESPANYA, 1**

Espanya: Llorenç, Corbalán (Mut), Muñoz, Carles, Blai, Pérez, Ginard, Félix, Loren (Castell), Mas i Bonet.

De poc va servir el gol marcat per Félix ja que el Campos, en un partit de ri-

vallat comarcal va aconseguir d'imposar-se als espanyistes.

**ESPANYA, 0
MARGALIDÀ, 2**

Un nou obstacle i mal resultat per als espanyistes que entraren en una situació que ja començava a ser preocupant perquè feia, amb aquest resultat, set jornades que no guanyaven. Amb la visita del Margalldà es tancava la primera volta d'aquest campionat.

**SES SALINES, 2
ESPANYA, 0**

Va començar aquesta segona volta tan malament com havia acabat l'anterior, i també per idèntic resultat i si en el primer partit de la lliga els espanyistes vencien clarament per golejada (5-0), en Lluçmajor al Ses Salines, en aquesta ocasió no varen ser capaços de marcar cap gol.

**ESPANYA, 1
AVANÇ, 0**

Important triomf dels cadettes del C.D. Espanya quan més ho necessitaven perquè portaven vuit setmanes sense conèixer la victòria. Amb aquest triomf, que arribava abans de les festes de Nadal, els al·lots de Joan Garau descansen fins dia 12 de gener.

FINA

C/. d'Es Vall, 49
Tel. 66 11 58

**CENTRE ÒPTIC
EXPOLENT**

LENTS DE CONTACTE
CONTROL VISIÓ

M. Paloma Garí
Optica Optometrista
Contactòloga

C/. Berga, 26 - Tel. 26 33 74

S'ARENAL

Bàsquet

Joventut de Lluçmajor

Excavacions i Pavimentacions PASCUAL, l'equip llucmajorer de III Autònoma a aquestes altures de la lliga, no ha aconseguit uns resultats tan bons com s'esperaven, sobretot tenint en compte que a principi de temporada se tenia present la possibilitat de l'ascens a II.

Els altres equips del grup han lluitat també sense donar res per perdut i l'equip llucmajorer que, d'ençà que no compta amb en Núñez té una mitja d'estatures bastant baixa, necessita emplear-se més a fons i poques vegades aconsegueix el seu propòsit.

La presidenta, Enriqueta Mas i Jaume Adrover de «Frutas El Molino» firmen el contracte de subvenció de l'equip Juvenil Femení, en presència de Baltasar Barro.

REFORÇOS PER A L'ECONOMIA DEL CLUB

Malgrat que l'empresa PASCUAL corre amb el pes de la major part del pressupost del primer equip, el Club necessita mantenir tots els equips masculins i femenins que el formen, amb les conseqüents despeses, per això ha demanat a diverses entitats particulars que vulguin esser un poc els padrins de cada un dels equips subvencionant com a mínim la vestimenta i els àrbits. Frutas El Molino és l'empresa que dóna suport a l'equip Juvenil Femení.

QUE ELS ENTRENADORS ENS HO EXPLIQUIN

Intentarem que, a partir del mes que ve, cada un dels entrenadors ens expliqui un poc el funcionament de l'equip el qual n'és responsable. Sense cap ànim de moure polè-

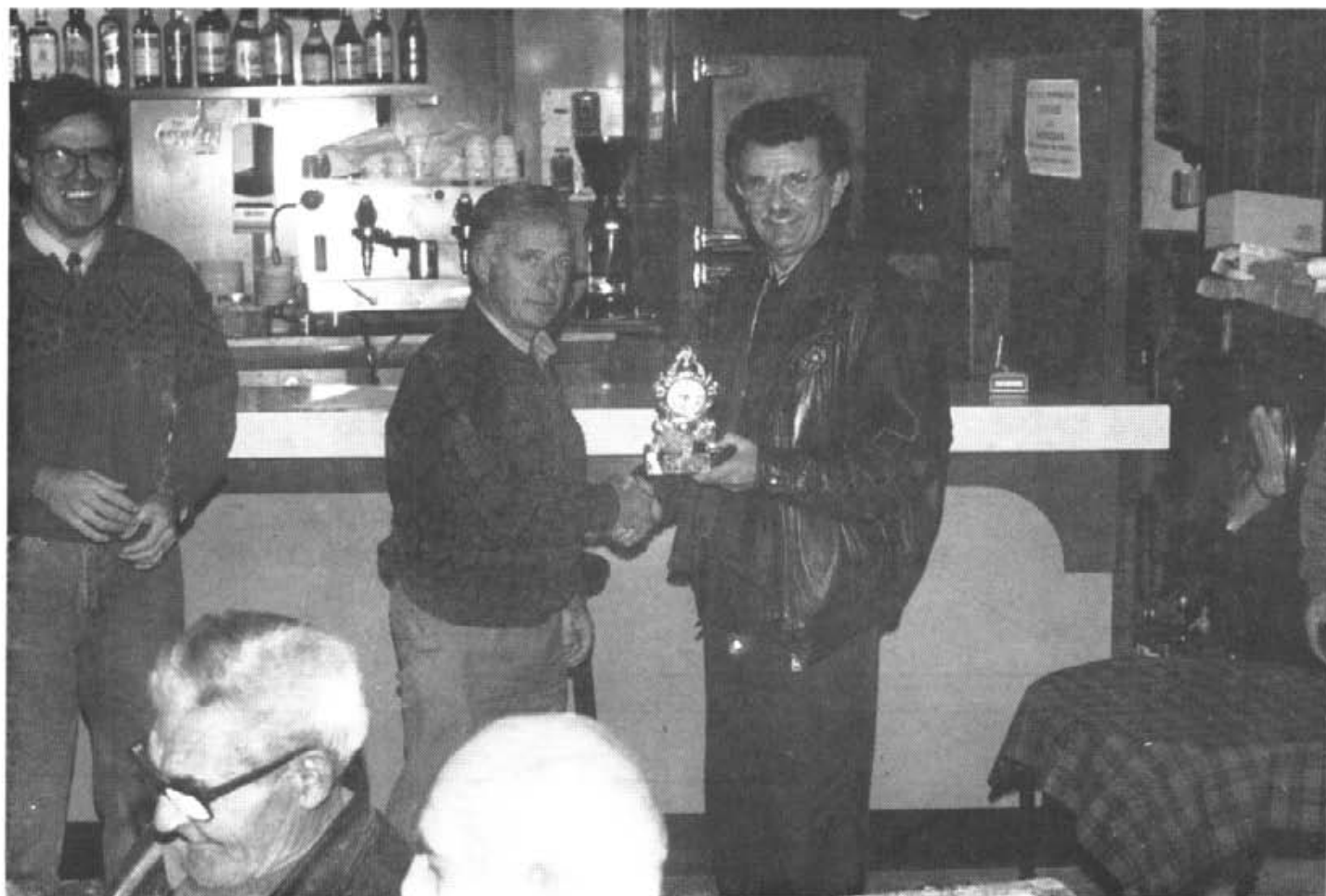
mica, perquè ja sabem que les opinions poden ser molt diferents, però amb moltes de ganes que els diferents punts de vista aju-

din a la millora del Club i a la millora de cada un dels jugadors en particular i de l'esport en general.

G. Oliver

Notes Colombòfiles

En aquest mes de Desembre el Club Colombòfil Lluçmajorer ha dut a terme la Cursa de Nadal en Memòria d'En Bernat Vadell i les amollades d'entrenament que pertocaven.

El Segon Memorial Bernat Vadell, cursa de velocitat per equips, ha tingut com a punts d'amollada Felanitx, dia 25 de Novembre, Sant Llorenç, dia 2 de Desembre, Pollença, dia 9 de desembre, i Capdepera, dia 16 de desembre. La característica més destacable d'aquest concurs ha estat el bon temps amb què els coloms s'han trobat i el bon esperit esportiu dels 12 socis que hi han prest part.

- 3) Vicens Vaquer amb un temps de 3 h. 51 m. 44 seg.
- 4) Miquel Mulet amb un temps de 4 h. 2 m. 53 seg.
- 5) Bernat Bonet amb un temps de 4 h. 9 m. 14 seg.
- 6) Joaquim Janer amb un temps de 4 h. 25 m. 45 seg.
- 7) Antoni Oliver amb un temps de 4 h. 29 m. 28 seg.
- 8) Janer-Tomàs amb un temps de 4 h. 37 m. 27 seg.
- 9) Joan Barceló amb un temps de 5 h. 20 m. 12 seg.
- 10) Salvador Panissa amb un temps de 7 h. 33 m. 16 seg.
- 11) Jaume Ballester amb un temps de 9 h. 37 m.
- 12) Antoni Coll amb un temps de 10 h. 16 m. 54 seg.

El Concurs va acabar amb un sopar de companyonia en el «Bar Espanya» on s'entregaren premis a tots els participants abans de la menjada. Cada un d'ells tingué una bossa nadalenca amb licor i torró i el primer; En Julià Monserrat, una porcella, i el segon, En Bartomeu Garau, un indi; que reberen de mans del Sr. Batle, D. Joan Monserrat.

El Batle, D. Joan Monserrat, també va fer entrega dels cinc trofeus, patrocinats p' En Toni Oliver, als guanyadors de cada una de les etapes. I del trofeu Bernat Vadell, un rellotge d'argent al guanyador de la General, si bé aquest trofeu no és propietat del concursant mentre no el guanyi dues vegades seguides o tres alternatives.

Acte seguit es va sopar d'uns entrants i escaldums; després hi va haver coca i torrons, tot regat amb vi i cada.

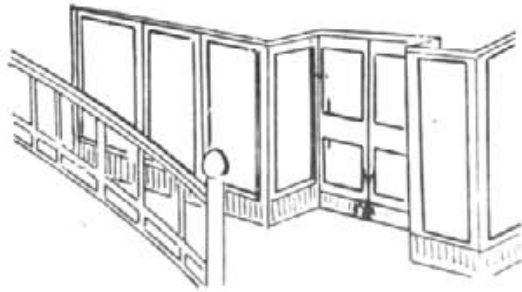
Els guanyadors de les etapes foren:

Guanyador	Lloc	Distància	Temps
Miquel Mulet	Felanitx	20 km.	21 m. 30 seg.
Janer Tomàs	St.Llorenç	40 km.	36 m. 13 seg.
Bernat Bonet	Calvià	40 km.	37 m. 31 seg.
Vicens Vaquer	Pollença	50 km.	59 m. 4 seg.
Vicens Vaquer	Capdepera	55 km.	35 m. 56 seg.

La classificació General, després de la suma de temps de cada una de les etapes, fou:

- 1) Julià Monserrat amb un temps de 3 h. 44 m. 48 seg.
- 2) Bartomeu Garau amb un temps de 3 h. 46 m. 24 seg.

Joan Jaume

**FERROS ARTÍSTICS
I FORJATS
ESPECIALITAT EN
TREBALLS D'ALUMINI**

CERRAJERIA

Jaime Maimó

Villa de Madrid, 4
Avd. Carles V, s/n - Tel. 66 06 82

LLUCMAJOR
(MALLORCA)

Restaurante - Asadors
de
LLUCMAJOR

Avd. Carlos V
Esq. Carretera Campos
Teléfono 66 25 26
LLUCMAJOR
(Mallorca)

**PISCINA, TERRASSA
I MENJADOR D'ESTIU**

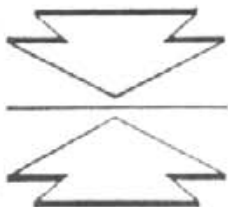
*Especialitat en carns al forn
i a la brasa*

**LOCAL PER A NOCES I
COMUNIONS**

**PLA "SA NOSTRA" JUBILACIÓ
PENSIONS**

Sa Nostra Tranquil·litat.

**CENTRE
DE
RECONeixEMENT
MEDIC - PSICOLOGIC**

ANTONI ISERN OLIVER

**certificats
mèdics per a
permís de conduir i
llicència d'armes**

Carrer Antoni Garcias, 1-a (damunt Ca's Notari)

HORARI:
Dilluns i Dijous de 16,30 a 21 h.

NAIXEMENTS

-Jaume Salvà i Robles, fill de Jaume i Assumpció, nasqué el 27-11.

-Tomeu Salvà i Tomàs, fill de Miquel i Maria Concepció, nasqué el 30-11.

-Jaume Cànaves Alvarado, fill de Miquel i Maria Mercè, nasqué el 1-12.

-Joan Marc Mora i Castell, fill d'Andreu i Catalina, nasqué el 3-12.

-Cristina Nicolau i Pérez, filla de Joan i Maria Magdalena, nasqué el 7-12.

-Carolina Azor i Jara, filla de Miquel i Maria, nasqué el 22-12.

-Marc Estelrich i Tomàs, fill d'Antoni i Maria Antònia, nasqué el 26-12.

MATRIMONIS

Manel Rodríguez Canó i Aina-Belén Borrajo López es casaren el 25-11 a l'esglèsia de la Lactància.

-Antoni López Alcázar i Maria Luïsa Mascaró Capllonch es casaren el 17-11 a l'esglèsia de Sant Miquel.

-Gabriel Pons Rosselló i Maria Díaz Aloy es casaren el 2-12 a l'esglèsia de la Lactància.

-Miquel Mas Pedrero i Francesca Fuster Homar es casaren el 10-11 a l'esglèsia de Sant Miquel.

-Joan Brunet Bauzà i Maria Dolor León Trujillo es casaren el 24-11 a l'esglèsia de Sant Miquel.

-Josep-Francesc Rigo Caldito i Maria Salut Moyà Castro es casaren el 8-12 a l'esglèsia de Ntra. Sra. de Gràcia.

-Montserrat Cantallops Monserrat i Francesca Maria Barceló Taberner es casaren el 17-12 a l'esglèsia de Sant Bonaventura.

-Francesc-Xavier López Cuesta i Manela Alcalà León es casaren el 20-12 al Jutjat de Pau.

-Vicenç de Paul Suàrez Quintana i Helga Bader es casaren el 20-12 al Jutjat de Pau.

-Miquel Pastor Tomàs i Joana Maria Torrens Martín es casaren el 22-12 a l'esglèsia de Nostra Senyora de Gràcia.

-Antoni Cardell Adrover i Encarnació Domínguez Romero es casaren el 23-12 a l'esglèsia de Sant Bonaventura.

DEFUNCIONS

-Bernadí Brasil i Peña, morí el 4-11 als 79 anys.

-Joana Aina Taberner Mut, morí el 27-11 als 86 anys.

-Onofre Cunill i Martorell, morí el 1-12 als 56 anys.

-Manel Julià Cantero i Rodríguez,

morí el 1-12 als 48 anys.

-Magdalena Lluïsa Clar i Verderra, morí el 2-12 als 86 anys.

-Maria Sastre i Salvà, morí el 8-12 als 86 anys.

-Aina Carbonell i Caldés, morí el 10-12 als 80 anys.

-Antònia Prohens i Obrador, morí el 22-12 als 93 anys.

-Margalida Ripoll i Puig, morí el 24-12 als 96 anys.

-Rafela Mas i Ballester, morí el 26-12 als 76 anys.

-Mateu Garau i Llompart, morí el 24-12 als 94 anys.

TALLERS CAÑELLAS - ROTGER

SERVEI OFICIAL

Es elegante y silenciosa, segura y fiable. Es un "gran rutero", brillante y agradable de conducir, gracias a su moderna mecánica de tracción delantera y suspensiones de cuatro ruedas independientes. También con dirección hidráulica y sistema de frenos con antibloqueo ABS (según versiones).

Es elegante, confortable y funcional. Posee una línea con una vigorosa personalidad estética y con excelentes características aerodinámicas (CX = 0,28). Sus dimensiones son compactas, pero cuenta con una habitabilidad excepcional.

Una gama completa que ofrece cinco motorizaciones —gasolina o diesel con cilindradas de 1.400 a 1.900 c.c. y potencias de 65 a 110 CV DIN— y dos niveles de equipamiento, ambos caracterizados por la elegancia, la calidad de los detalles y sus acabados: normal o SX, para quienes gustan de un aire particularmente elegante y de una dotación de serie aún más rica.

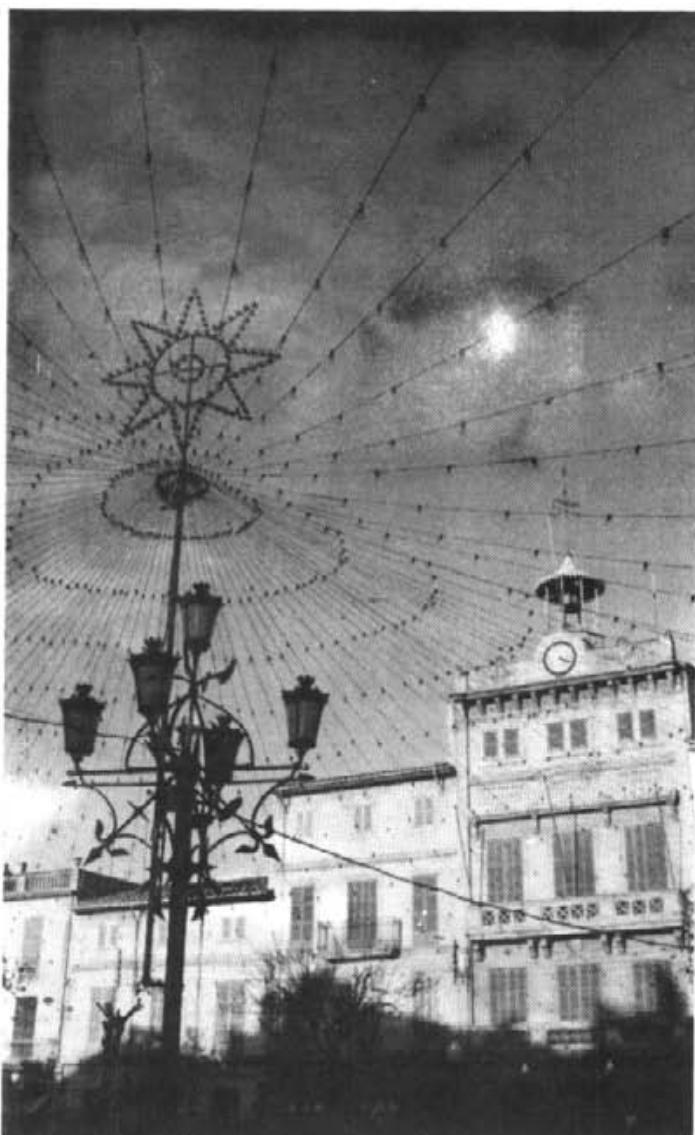
Es la berlina de categoría media-alta diseñada y fabricada con las tecnologías más modernas para afrontar como protagonista la década de los noventa.

TEMPRA

C/. Hispanitat, 19 - Tel. 66 06 47 (Lluçmajor)
Plaça Reina Maria Cristina, 12-B - Tel. 26 89 12
S'ARENAL

P'es forat d'es moix

Hom ha de ser conseqüent allò que predica, i en la qüestió d'economitzar energia, l'Ajuntament, aquestes festes, ha donat un bon exemple. Els llums només s'han encès els dies de més festa.

FOTO CLAR

Perfumeria

Reportatges, Fotos d'Estudi, Carnet... i una extensa gamma de productes de perfumeria

OFERTES EN CAMERES FOTOGRÀFIQUES
VENDA DE CARRETS

Carrer Nou, 8 - Tel. 66 06 32 - LLUCMAJOR

Troba les vint-i-sis paraules onomatopeies que hi ha en aquesta sopa de lletres i explica el seu significat o la seva font de producció:

B	T	F	A	L	P	A	T	A	P	C	C
O	T	R	I	T	L	L	E	I	G	I	R
R	T	C	O	L	C	R	P	T	Y	L	U
B	R	T	S	M	D	R	I	N	G	C	I
O	C	I	R	R	E	X	A	S	R	N	X
L	O	T	S	R	R	R	T	C	S	A	I
L	M	R	A	T	R	S	R	C	T	N	T
E	S	C	L	A	P	O	T	E	I	G	R
I	T	R	G	T	X	I	U	L	E	T	U
G	R	I	N	Y	O	L	S	C	R	R	C
T	E	S	T	R	E	P	I	T	S	O	R
T	T	I	Z	N	U	R	B	S	P	U	M

Solució del mes passat

PETITONS

ARTICLES
INFANTILS

LLISTES
NAIXEMENT

De 0 a 10 anys

Plaça d'Espanya, 46 - Tel. 66 18 59
LLUCMAJOR

JOIERIA
PLATERIA

OBJECTES DE REGAL

RELOTGERIA
REPARACIONS

SA FONT

(SOM DE CONFIANÇA)

C/. Font, 5 (Lluçmajor)

Tel. 66 14 17

HAMBURGUESES
«PERROS»
«PINCHOS»
«PEPITOS»

Provin la nostra
CUINA RAPIDA, ÉS TROPI!...
Obert tots els dies

**Servei de begudes i menjars
de qualitat a preus raonables**

Avinguda Carles V - Tel. 66 11 17 - LLUCMAJOR

Viajes
Xaloki, s.a.
G.A.T. 687

BITLLETS D'AVIÓ
amb reserva i
confirmació
immediata a
través del nou
equip
informatitzat

**Aquest servei el trobareu a «Viatges XALOKI»
sense cap tipus de suplement sobre el
preu oficial**

C/. Maria Antònia Salvà, 38 - Tels. 26 74 50 - 54 - 58
S'ARENAL

Volkswagen ha dissenyado el nuevo vehículo.

Cargado de Tecnología.

La generación de 1990 ha sido diseñada para ofrecer un rendimiento de 80 km/h de promedio de consumo y capacidad de carga de 2.000 kg.

Para garantizar la máxima seguridad, el Transporter cuenta con un sistema de frenos de disco en los cuatro ejes.

En su motor
 Instalado con un motor de 1.900 cc. y 105 CV de potencia.

En su interior
 El interior del Transporter cuenta con un espacio de carga de 2.000 kg.

En su exterior
 El exterior del Transporter cuenta con un espacio de carga de 2.000 kg.

En su capacidad
 El Transporter cuenta con un espacio de carga de 2.000 kg.

En su seguridad
 El Transporter cuenta con un sistema de frenos de disco en los cuatro ejes.

En su capacidad
 El Transporter cuenta con un espacio de carga de 2.000 kg.

En su capacidad
 El Transporter cuenta con un espacio de carga de 2.000 kg.

En su capacidad
 El Transporter cuenta con un espacio de carga de 2.000 kg.

**Rubí Automóviles
 Lluçmajor, S.A.**

Cra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18

**Venda i assistència
 tècnica dels productes:**

BOSCH
 Automòbil

BOSCH
 Eines

BLAUPUNKT

Calentadors
 JUNKERS

AUTO-ELECTRIC Barcelonà

Ronda de Ponent s/n. - Tel. 66 01 70 (LLUCMAJOR)

